

NORSK LOVTIDEND

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 14

Utgitt 13 april

1938

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmen- 26 mars.
nene.

I anledning av en mellem Norge og Hellas under 28 februar d. å. inngått betalingsavtale og med hjemmel i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 har Finansdepartementet truffet følgende

*Bestemmelser om betaling av greske varer som innføres
til Norge m. v.*

§ 1. Betaling av greske varer som innføres til Norge, skal utelukkende skje i engelske pund sterling på en i Norges bank i den anledning oprettet konto for Hellas bank.

Hvis det ikke er avtalt en bestemt lengere betalingsfrist som anføres i innførselsdeklarasjonen og som på forlangende kan legitimeres overfor Norges bank, skal betaling erlegges senest 4 måneder fra varens tollekspedisjon (fortolling eller angivelse til tolloplag), dog således at hvis varen ikke er endelig solgt her til landet ved tollekspedisjonen (kommisjons-, konsignasjonsvarer og lignende), skal betaling skje innen 4 måneder efter det endelige salg, med mindre avtale om annen bestemt betalingsfrist kan legitimeres overfor Norges bank. Hvis betaling ikke skjer ved forfall, eventuelt innen utgangen av den nevnte 4-måneders frist, kan Norges bank pålegge skyldneren å foreta innbetalingen uten ophold. I tilfelle hvor den avtalte kredittid i vesentlig grad synes å gå ut over hvad en normal forretningsmessig kredittgivning skulde medføre, kan Norges bank, hvis skyldneren innen en satt frist ikke gir en tilfredsstillende redegjørelse, med samtykke av den av Finansdepartementet nedsatte Clearingnevnd gi pålegg om innbetaling innen en passende frist, uten hensyn til at den avtalte forfallstid ikke er inntruffet.

Har et norsk firma forpliktet sig til betaling i en annen myntsort enn engelske pund sterling, skal det innbetales et beløp i engelske pund sterling som motsvarer den skyldige sum efter sist kjente London-kurs.

26 mars. På den i første ledd nevnte konto betales også greske varer, kjøpt av norske skib i greske havner.

Skib betales ikke over clearingen, hvis ikke de to lands regjeringer særskilt blir enige herom.

Enhver som innfører varer fra Hellas enten direkte eller gjennom et annet land, er pliktig til å meddele tollvesenet, postverket og Norges bank de opplysninger som disse finner nødvendige ved avgjørelsen av om varen inngår under bestemmelsene i første ledd.

§ 2. Omkostninger og provisjoner som skriver sig fra salg av norske varer i Hellas og fra salg av greske varer i Norge, skal enten opgjøres over clearingen eller fratrekkes de beløp som innbetales på clearingkontoen av de to lands importører.

Norges bank og Hellas bank har rett til å undersøke arten og kontrollere anvendelsen av disse beløp, og til å forvise sig om at de virkelig utgjør motverdien av de ovenfor nevnte omkostninger og provisjoner.

§ 3. Private kompensasjonsforretninger mellom varer av norsk og gresk oprinnelse er ikke tillatt uten forutgående samtykke av Clearingnevnden.

§ 4. Betaling til Hellas som ikke skal skje på den i § 1, første ledd, omhandlede konto, skal på forhånd meldes til Norges bank, for at banken kan føre den nødvendige kontroll.

§ 5. Disse bestemmelser trer i kraft straks og får anvendelse på betaling av alle greske varer, uansett når de er innført. Samtidig oppheves de hittil gjeldende bestemmelser av 20 juni 1935 med endringer av 10 august s. å. og 26 januar 1937.

Som det fremgår av bestemmelsene skal betalingen av greske varer som innføres til Norge, utelukkende skje i engelske pund sterling på en i Norges bank i den anledning opprettet konto for Hellas bank. Midler som importøren måtte ha inntående i gresk eller annen utenlandsk bank, kan således ikke brukes til sådanne betalinger.

Veksler som omfatter gjeld som går inn under bestemmelsene, må gjøres betalbare i norsk bank.

De av Norges bank trufne bestemmelser om adgang for importørene til å bruke sine vanlige bankforbindelser til å besørge sine innbetalinger over clearingen blir uforandret.

Ved betalingen må fakturaens datum og beløp, samt for-
tollingsstedet og varens art oppgis.

Ved departementets rundskrivelse av 26 januar 1937 blev de da gjeldende bestemmelser om betaling av greske varer som innføres til Norge, gitt et tillegg gående ut på at

betalingen skulde erlegges senest 4 måneder fra varens toll- 26 mars. ekspedisjon eller fra varens endelige salg til landet, hvis dette først finner sted etter tollekspedisjonen. Det var departementets forutsetning at fristene skulde gjelde uten hensyn til om det i det enkelte tilfelle var truffet avtale om en lengere kredittid. Det var dog åpnet adgang for Clearingnevnden til å gi dispensasjon.

I de nye bestemmelsers § 1, 2net ledd er de nevnte frister oprettholdt, dog kun for det tilfelle at det ikke er avtalt en bestemt lengere betalingsfrist, som anføres i innførselsdeklarasjonen (hvis varen er endelig solgt her til landet når denne avgis) og som på forlangende kan legitimeres overfor Norges bank. Hvis en sådan lengere betalingsfrist er avtalt, vil det være unødvendig på forhånd å søke noen dispensasjon fra 4-måneders fristen.

På den annen side vil det bli ført kontroll med at betaling skjer ved forfallsdag, eventuelt innen utgangen av 4-måneders fristen, og Norges bank kan, hvis betaling ikke skjer i rett tid, pålegge skyldneren å foreta innbetalingen uten opphold.

Hvis den avtalte kredittid i vesentlig grad synes å gå ut over hvad en normal forretningsmessig kredittgivning skulde medføre, kan Norges bank, hvis skyldneren innen en satt frist ikke gir en tilfredsstillende redegjørelse, med samtykke av den av Finansdepartementet nedsatte Clearingnevnd, gi pålegg om innbetaling innen en passende frist, uten hensyn til at den avtalte forfallstid ikke er inntruffet.

Undlatelse av å etterkomme de gitte pålegg vil, i likhet med andre overtredelser av bestemmelser utferdiget i forbindelse med clearingn, kunne medføre straffansvar; se herom senere.

Det vil etter de nye bestemmelser ligge megen vekt på at forfallstiden angis tydelig i den dertil bestemte rubrikk i innførselsdeklarasjonene, likesom importørene i tilfelle må være forberedt på å legitimere riktigheten av den forfallstid som er oppgitt.

Hvis den kredittid som tenkes avtalt, er av den lengde at den kan tenkes å kunne bli opfattet som vesentlig lenger enn hvad en normal forretningsmessig kredittgivning skulde medføre, bør importøren før avtale treffes, forelegge saken for Norges bank.

Innførselsdeklarasjon.

Departementet har i henhold til bestemmelsenes § 1, siste ledd, bestemt at de der omhandlede opplysninger skal gis på et fastsatt skjema (innførselsdeklarasjon) med plass til opplysninger om varens art, selgerens og kjøperens navn,

26 mars. kjøpesummens størrelse, forfallsdagen samt, hvis varen er betalt, når og til hvem innbetalingen er skjedd.

Opgaven skal av importøren avgis i 3 eksemplarer med tydelig underskrift og adresse og kan bare underskrives av vedkommende varemottager, dennes prokurist eller i henhold til spesialfullmakt godkjent av tollvesenet. Til bekreftelse av opplysningenes riktighet må fremvises konnossement, faktura, ordrebekreftelse eller lignende dokument, samt kvittering for såvidt betalingen allerede er erlagt. Tollopsynet skal granske innførselsdeklarasjonen på grunnlag av disse dokumenter. Finnes der uoverensstemmelser i oppgavene, gjør tollopsynet anmerkning herom på det eksemplar av innførselsdeklarasjonen som skal sendes Norges banks clearingkontor.

Det ene eksemplar av innførselsdeklarasjonen skal sendes direkte fra tollvesenet (postverket) til Norges banks clearingkontor, Oslo (sådan sending skal skje daglig). Det annet eksemplar beholder tollvesenet (postverket). Det tredje eksemplar leveres sammen med faktura m. v. tilbake til vedkommende importør.

Ved varens betaling må importøren medbringe sitt eksemplar av innførselsdeklarasjonen til vedkommende bank hvortil innbetalingen skjer. Banken sender innførselsdeklarasjonen videre til Norges banks clearingkontor, Oslo, med meddelelse om at beløpet er innbetalt. Betaler importøren kjøpesummen for varene direkte til Norges bank, medsender han samtidig sitt eksemplar av innførselsdeklarasjonen.

Har tollvesenet grunn til å anta at en vare som søkes innført uten innførselsdeklarasjon, er gresk og skal inngå under de forannevnte bestemmelser, skal det straks sende innberetning herom til Norges banks clearingkontor.

De gjeldende bestemmelser om opprinnelsesbevis ved innførsel av rå tobakk, har ikke undergått noen forandring, jfr. Finansdepartementets rundskrivelse av 20 juni 1935.

Utførselsdeklarasjon.

De av departementet trufne

Bestemmelser om utførsel av norske varer til Hellas er uforandret og lyder som følger:

Enhver som til Hellas utfører norske varer som skal avregnes over clearingkonto i Norges bank, er pliktig til å meddele tollvesenet, postverket og Norges bank de opplysninger som finnes nødvendig til avgjørelse av om varen er norsk eller har gjennomgått en vesentlig bearbeidelse eller forarbeidelse i Norge.

Departementet har i henhold hertil bestemt at disse opplysninger skal gis på et fastsatt skjema (utførselsdeklara-

sjon) med plass til opplysninger om varens art, selgerens og kjøperens navn, kjøpesummens størrelse, forfallsdagen, samt om varen er betalt eller ikke. 26 mars.

Manglende utførselsdeklarasjon vil medføre at utbetalingen fra Norges bank vil bli forsinket ved at det må fremskaffes de nødvendige opplysninger om den eksporterte vare. Det er derfor i eksportørens egen interesse at deklarasjonen fylles ut nøiaktig ved utførselen.

Deklarasjonen skal av eksportøren avgis i 3 eksemplarer med tydelig underskrift og adresse og kan bare undertegnes av eksportøren selv, dennes prokurist eller i henhold til spesialfullmakt godkjent av tollvesenet.

Et eksemplar av utførselsdeklarasjonen sendes direkte fra tollvesenet (postverket) til Norges banks clearingkontor, Oslo (sådan sending skal skje daglig).

Hvis tollvesenet (postverket) finner grunn til å anta at de meddelte opplysninger ikke er riktige, blir dette å anmerke på det eksemplar som sendes til Norges bank.

Det annet eksemplar beholder tollvesenet (postverket). Det tredje eksemplar beholdes av eksportøren og sendes av ham til den greske kjøper med anmodning om at deklarasjonen må bli innlevert i Hellas bank sammen med betalingen. Hvis dette ikke gjøres, vil følgen kunne bli forsinkelse av utbetalingen i Norges bank.

Om den nye avtale om ordning av varebytte bemerkes i sin almindelighet:

Da det som følge av utviklingen av handelssamkvemmet mellom de to land i den senere tid er opstått en betydelig clearingsaldo til kreditt for Norge i Hellas, har det vært nødvendig å søke å finne en nyordning til regulering av dette forhold.

Det er i den anledning i avtalen om ordning av varebyttet forutsatt årlige kontingenter for innførsel av norske varer til Hellas. For tidsrummet inntil 31 desember 1938 er totalsummen for disse kontingenter fastsatt til et bestemt beløp, mens for de senere år totalsummen skal fastsettes på grunnlag av innførselen av greske varer til Norge i det foregående år.

Man benytter anledningen til å gjøre oppmerksom på at norske eksportører ikke må sende varer til Hellas for avregning over clearingen før de har forvisset sig om at vedkommende greske kjøper av de greske myndigheter har fått importlisens.

Alle henvendelser i saker som vedrører clearingen, bes som hittil, for å undgå unødig forsinkelse, sendt direkte til

26 mars. Norges banks clearingkontor, som i tilfelle vil sørge for at henvendelsene blir sendt videre til Clearingnevnden eller Finansdepartementet, hvor dette er nødvendig.

Man henleder oppmerksomheten på at overtredelse av de i denne rundskrivelse trufne bestemmelser straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder, jfr. lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 § 2.

Skjema for inn- og utførselsdeklarasjoner, som ikke har undergått noen forandring, føres fremdeles i handelen av firmaet Richard Andvord, Oslo, og kan kjøpes hos alle bok- og papirhandlere til følgende priser:

Pr. stk.	5 øre
» 100 stkr.	kr. 3,50
» 500 »	» 13,00
» 1000 »	» 21,20

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å gjøre samtlige aktie- og sparebanker samt børser og næringsorganisasjoner i fylket kjent med denne rundskrivelse. Tollkamrene vil bli underrettet direkte fra dette departement, og postkontorene vil bli underrettet gjennom Handelsdepartementet. Til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges en del avtrykk av rundskrivelsen. Flere eksemplarer vil kunne fåes ved henvendelse til Finansdepartementets finanskontor.

1 april. Skrivelse fra Socialdepartementet.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 Flekkefjord bystyes beslutning i møte 17 mars d. å. om ny § 9 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder. § 9 i den nugjeldende vedtekt blir da § 10.

Forandringen trer i kraft straks.

Den nye § 9 lyder så:

§ 9. Provisantering og leveranse til fiskefartøier og andre skib kan skje uten hinder av vedtektens bestemmelser.

1 april. Skrivelse fra Socialdepartementet.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Nes herredstyre, Vest-Agder fylke, i møte 29 januar d. å. om ny § 5 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder. § 5 i den nugjeldende vedtekt blir da § 6.

Forandringen trer i kraft straks.

Den nye § 5 lyder så:

1 april.

§ 5. Provisantering og leveranse til fiskefartøier kan skje uten hinder av vedtektenes bestemmelser.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

1 april.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Grip herredstyre, Møre og Romsdal fylke, i møte 7 mars d. å. om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 2 mai d. å.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 9. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. Provisantering og fylling av oljer til motorfartøier og dampfartøier kan under fisketiden skje uten hinder av vedtektenes bestemmelser.

§ 3. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstiden.

§ 4. Overtredelse av vedtekten straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

2 april.

I medhold av lov nr. 4 av 9 juli 1926 § 3, 2 ledd, stadfester herved et av Tolga herredstyre, Hedmark fylke, i møte 22 februar 1938 fattet vedtak hvorved bestemmes at enhver eier eller besidder av hund i herredet skal holde hunden i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

Denne bestemmelse skal dog ikke gjelde hunder som under lovlig jakt godtgjøres å være ledsaget på forsvarlig måte av eier eller besidder.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

2 april.

I henhold til §§ 65 og 66 i lov om brandvesenet av 15 august 1908, jfr. bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 11 desember 1924, bestemmes at Osøren i Os herred, Hordaland fylke, skal utskilles som egen brandkommune med de samme grenser som er fastsatt for det område som blev underlagt ovennevnte lov om brandvesenet

2 april. ved departementets skrivelse av 11 november 1925 og som likeledes er underlagt bygningsloven ved kongelig resolusjon av 4 oktober 1919.

2 april. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 19, annet ledd, fastsettes for Alta herred, Finnmark fylke, følgende som gjeldende inntil videre angående motorvognkjøring under teleløsning m. v.:

Under teleløsning kan motorvognkjøring forbys eller innskrenkes på fylkesveiene Saga—Bjørnstad og Bosekop—Eiby.

Forbudet eller innskrenkningen gjelder ikke uopsettelige tjenestereiser som foretas av læger, dyrlæger, jordmødre, prester, veivesenets og politiets funksjonærer samt transport av syke som trenger hurtig hjelp, dog således at det også i disse tilfeller må kjøres med varsomhet.

Bestemmelse om når og i hvilken utstrekning forbudet eller innskrenkningen skal iverksettes, treffes av lensmannen (veitilsynsmannen) efter bemyndigelse av overingeniøren for fylkets veivesen.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

4 april. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Åsskard herredstyre, Møre og Romsdal fylke, i møter 21 desember 1937 og 17 mars 1938 om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 2 mai d. å.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal med nedennevnte undtagelser på hverdager være lukket fra kl. 20 til kl. 8,30.

I månedene mai, juni, juli og august holdes på hverdager lukket fra kl. 21 til kl. 8.

På jul-, påske- og pinseften lukkes kl. 17. 1 mai og 17 mai lukkes kl. 15.

B. På søn- og helligdager skal utsalgsstedene holdes helt lukket.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstiden å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstiden.

§ 3. Bensinstasjoner er undtatt fra vedtektens bestemmelser. 4 april.

§ 4. Overtredelse av bestemmelsene i denne vedtekt straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Skriv frå Landbruksdepartementet.

4 april.

I medhald av lov om freding av ferskvannsfisk frå 2 juni 1933, jfr. kongeleg resolusjon frå s. d., hev Landbruksdepartementet under 4 april 1938 utferda desse fiskereglar for Tessevatn med osar og elvar, Smådøla undanteke, i Lom herad, Opland fylke:

1. Alt fiske er forbode frå og med 15 august til og med 31 oktober.
2. Moskevidda i bunden reidskap skal vera minst 39 mm millom knutane i våt tilstand. Frå dette likevel undanteke hæv som hjelpereidskap.
3. Sluk på oter er forbode.
4. I Dågåtjern er bunden reidskap forbode.
5. Brot på desse reglar vert straffa.
6. Desse reglar tek til å gjelda straks. Samstundes vert fiskereglar for Tessevatn m.v. frå 4 juli 1928 sett ut or kraft.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

4 april.

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre den av Fåberg heredstyre, Opland fylke, i møte 31 januar 1938 vedtatte forandring av vedtekt IV til bygningslovens § 48, 1, 3 og 5 i bygningsvedtektene for Fåberg.

Efter forandringen lyder vedtektene så:

- a. 1. Bebyggelse av en eiendom må ikke finne sted med mindre der til tomten fører oparbeidet og godkjent vei med kloakk. Det kan ikke kreves at veien skal oparbeides i større bredde enn 8 m innbefattet fortau eller at kloakk gis større dimensjoner enn 305 mm i diameter. Fra disse bestemmelser kan herredstyret tilstede undtagelser.
2. Når kommunen oparbeider gate og legger kloakk, skal grunneieren refundere kommunen $\frac{1}{3}$ av dens utlegg til oparbeidelse av gate med eller uten kloakk for gatens vedkommende inntil en bredde av 20 m og for kloakkens vedkommende inntil rør av 305 mm i diameter.

Hvis kloakk ikke innlegges samtidig med at veien oparbeides skal refusjonsplikten for kloakken gjøres gjeldende når denne er lagt.

- 4 april. b. Såfremt gaten kun kan bebygges på en side, skal grunneierens forpliktelse ikke gå videre enn til å erstatte halvparten av de i foregående ledd omhandlede utgifter.
- c. Når eldre privat eller offentlig vei inngår i regulert gate, blir de for gaters oparbeidelse gjeldende regler å befølge, med mindre herredstyret fritar herfor.
- d. Erstatningsbeløpet fordeles mellom grunneierne efter lengden av hver grunns linje til gaten, hvorunder den gatestrekning som oparbeides samtidig betraktes som en enhet.
- e. Den grunneier som efter denne vedtekts ikrafttreden har bebygget eller bebygger sin tomt med bygning som har vindu eller dør mot eller innkjørsel fra en efter vedtekts ikrafttreden oparbeidet gate skal erlegge sin andel av erstatningssummen innen 3 måneder efterat opgaven over størrelsen er meddelt, eller i høist 10 årlige terminer mot at der svares 5 av hundre i årlig rente av det til enhver tid tilbakestående beløp.
- For grunneiere som bygger senere, regnes denne frist fra det tidspunkt da de påbegynner opførelsen av sådan bygning.
- f. Med hensyn til erstatningsplikt som påhviler en eiendom efter foranstående bestemmelser, blir der ved herredstyrets foranstaltning å avholde fornøden tinglysing til anførsel på vedkommende eiendoms folium i pante- registret.
- g. Når særlige grunner foreligger kan herredstyret nedsette eller frafalle den herredet efter foranstående bestemmelser tilkommende refusjon.

Bestemmelsene i denne vedtekt (IV) skal ikke være gjeldende for strøket omkring Fåberg jernbanestasjon.

5 april. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Idd herredstyre, Østfold fylke, i møte 26 mars d. å. om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 2 mai d. å.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

- A. Utsalgssteder for varer skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8. På fredager åpnes kl. 9 og lukkes kl. 19. Siste hverdag før

1 mai og 17 mai kan der holdes åpent en time lenger 5 april.
enn foran bestemt.

På hverdager i tiden fra og med 15 til og med 23
desember kan der holdes åpent til kl. 20.

Påske- pinse-, St. Hans-, jul- og nyttårsaften lukkes
kl. 16. 1 mai, 17 mai og St. Hansdag holdes helt lukket.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2.

A. Utsalgssteder hvor der kun forhandles tobakksvarer og
artikler for tobakksrøking, frukt, sjokolade, baker- og
konditorvarer skal med de nedennevnte undtagelser på
hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8. På fredager
åpnes kl. 9 og lukkes kl. 20. På lørdager lukkes kl. 20.

På hverdager i tiden fra og med 15 til og med 23
desember kan der holdes åpent til kl. 20.

Påske-, pinse-, St. Hans-, jul- og nyttårsaften lukkes
kl. 16.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket. Fallér 1 og
17 mai på en søn- eller helligdag kan der holdes åpent
fra kl. 8 til kl. 10 og fra kl. 13 til kl. 19.

§ 3. Utsalgssteder som kun forhandler melk og melke-
produkter kan på 1 mai, 17 mai, St. Hansdag samt på søn-
og helligdager holdes åpne fra kl. 8 til kl. 10. For øvrig
kommer bestemmelsene i § 1 til anvendelse på disse utsalgs-
steder.

§ 4. Utsalgssteder hvor der kun selges aviser og tids-
skrifter samt utsalgssteder hvor der kun selges fisk (ikke
tillaget fiskemat) er undtatt fra bestemmelsene i denne ved-
tekt. Jfr. dog den almindelige helligdagslovgivning og lov om
julaften av 14 juli 1897.

Bensinstasjoner går heller ikke inn under bestemmelsene
i denne vedtekt.

§ 5. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er
dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kom-
met inn før lukningstid.

§ 6. Overtredelse av vedtekten straffes efter loven. Jfr.
straffelovens § 339, 2.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

5 april.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25
april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov
nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Hurum herredstyre,
Buskerud fylke, i møte 26 mars d. å. om ny vedtekt
angående lukningstid for utsalgssteder i
Hurum herred og ladestedet Holmsbu.

- 5 april. Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 2 mai d. å., fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser opphører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

- A. Utsalgssteder for varer skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 9. På lørdager lukkes kl. 17.

De siste 6 hverdager før julaften kan der holdes åpent til kl. 20.

Påske-, pinse-, jonsok-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 15.

1 mai og 17 mai holdes helt lukket.

- B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2.

- A. Utsalgssteder hvor der kun selges melk, fløte, meieri-produkter, baker- og konditorvarer, mineralvann, alkoholfri vorterdrikke, kjeks, ferdiglaget mat (hermetikk av alle slags dog undtatt), egg, frukt og bær i naturlig og bearbeidet stand, blomster, tobakksvarer og artikler for tobakksrøking, fyrstikker, sjokolade, konfekt, drops, lakris, aviser, tidsskrifter, brevpapir, konvolutter, pinner, blekk, blyanter, lakk, prospektkort, brevkort, frimerker, spillkort og spaserstokker skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 21 til kl. 9.

1 mai og 17 mai kan der kun holdes åpent fra kl. 16 til kl. 21.

Påske-, pinse-, jonsok-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 15. Faller pinseaften på 17 mai holdes helt lukket.

- B. På søn- og helligdager kan der holdes åpent fra kl. 16 til kl. 21. Nyttårsdag, langfredag, 1 påskedag, 1 pinse-dag, 1 juledag samt jonsok-, jul- og nyttårsaften når disse faller på en søndag holdes helt lukket.

§ 3. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 4. Bensinstasjoner samt utsalgssteder som kun selger iskrem og varme pølser er helt undtatt fra vedtektenes bestemmelser. Jfr. dog for de sistnevntes vedkommende den alminnelige helligdagslovgivning og lov om julaften av 14 juli 1897.

§ 5. Overtredelse av vedtekten straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

- 5 april. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov

nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Hals a herredstyre, 5 april. Møre og Romsdal fylke, i møte 28 februar d. å. om ny § 4 i den gjeldende vedtekt angående lukningsstid for utsalgssteder.

§ 4 i den nugjeldende vedtekt blir da § 5.

Forandringen trer i kraft straks.

Den nye § 4 lyder så:

§ 4. Proviantering og leveranse til dampskib og fiskefartøier kan skje uten hinder av vedtektens bestemmelser.

Skrivelse fra Justisdepartementet.

6 april.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 16 januar 1925, jfr. lov nr. 2 av 19 april 1899 om beskyttelse av barn mot bruk av tobakk, har Justisdepartementet stadfestet vedtak av Gamvik herredstyre, Finnmark fylke, i møter 7 juni 1922 og 15 februar 1938 om tobakksvedtekt.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Salg av tobakk i hvilken som helst form til barn under 15 år skal være forbudt, uansett om tobakken angis kjøpt til barnet selv eller til andres bruk.

§ 2. Det skal være forbudt for voksne å kjøpe tobakk i noen form til bruk for eller etter opfordring av barn under 15 år, samt å overlate til sådanne barn tobakk som gave eller som lån eller som betaling for arbeide eller personlige tjenester.

§ 3. Barn under 15 år som nyter tobakk på gate, landevei eller annet offentlig sted kan av politiets tjenestemenn fratas den tobakkspipe eller annet redskap (munnstykke) hvorav barnet for tilfellet benytter sig.

Politiet har derhos for hvert enkelt tilfelle å undersøke på hvilken måte barnet har bekommet tobakken samt å underrette foreldre eller foresatte om det passerte.

§ 4. Overtredelse av denne vedtekt straffes efter straffelovens § 339, 2.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

6 april.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Våler herredstyre, Hedmark fylke, i møter 14 februar og 14 mars d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 11 april 1938 fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser opphører å gjelde.

6 april.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

- A. Utsalgssteder for varer skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8,30.

På lørdager, på julaften og på nyttårsaften lukkes kl. 17.

1 mai og 17 mai samt påskeaften holdes lukket hele dagen.

De tre siste hverdager før julaften (også når en av disse faller på en lørdag) kan holdes åpent til kl. 20.

- B. På søn- og helligdager holdes lukket hele dagen.

§ 2.

- A. Utsalgssteder, hvorfra der bare selges tobakksprodukter og artikler for tobakksrøking, frukt, konfekt, sjokolade, alkoholfrie drikker, spillkort og skrivesaker skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 22 til kl. 8.

På påskeaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 17.

På 1 mai og 17 mai kan bare holdes åpent fra kl. 17 til kl. 22.

- B. På søn- og helligdager kan holdes åpent fra kl. 17 til kl. 22. Dog holdes helt lukket når julaften og nyttårsaften faller på en søndag.

§ 3. Undtatt fra vedtektens bestemmelser er utsalgssteder, hvorfra der bare selges melk og fløte (jfr. for disses vedkommende dog den almindelige helligdagslovgivning) samt bensin og oljestasjoner.

§ 4. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter stengetid å ekspedere kunder som er kommet inn før stengetid.

§ 5. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

7 april.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Åsnes herredsstyre, Hedmark fylke, i møte 28 mars 1938 om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 16 april 1938, fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser opphører å gjelde.

7 april.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

- A. Utsalgssteder for varer, bortsett fra de i § 3 omhandlede, skal med følgende undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8,30.

På hverdager i tiden fra og med 15 til og med 23 desember kan holdes åpent til kl. 21.

Påskeaften, 1 mai og 17 mai holdes helt lukket. Pinse-aften, julaften samt hverdagene mellom jul- og nyttår (herunder nyttårsaften) lukkes kl. 15.

- B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. Utsalgssteder som selger melk og fløte kan på søn- og helligdager holdes åpne fra kl. 7,30 til kl. 9,30 og fra kl. 17 til kl. 20. På julaften og nyttårsaften, når disse faller på søndag, og på søndager mellom jul- og nyttår kan dog kun holdes åpent fra kl. 7,30 til kl. 9,30. 1 mai og 17 mai holdes helt lukket også når disse dager faller på helligdager.

For øvrig gjelder for disse utsalgssteder lukningsbestemmelsene i § 1.

§ 3.

- A. Utsalgssteder som selger kaker, brød, spisesjokolade, frukt, mineralvann, tobakksvarer og andre artikler for tobakksrøking, aviser og frimerker skal på hverdager med nedennevnte undtagelser holdes lukket fra kl. 21 til kl. 7,30.

1 mai og 17 mai kan kun holdes åpent fra kl. 17 til kl. 21. Påskeaften, pinse-aften, julaften samt hverdager mellom jul- og nyttår (herunder nyttårsaften) lukkes kl. 15.

- B. På søn- og helligdager kan disse utsalgssteder holdes åpne fra kl. 17 til kl. 21. På julaften og nyttårsaften når disse faller på søndag og på søndager mellom jul og nyttår holdes dog helt lukket.

§ 4. Utsalgssteder, hvor der selges varer for hvilke der foran er fastsatt forskjellige lukningsbestemmelser, må rette sig etter lukningstiden for de varer som rammes av den strengeste lukningsbestemmelse.

Likeså må den strengeste bestemmelse gjelde når to dager for hvilke det er fastsatt forskjellige lukningstider faller på hverandre.

§ 5. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 6. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

8 april. **Lov om tilvirkning, innførsel og salg av**
Nr. 1. gassvernmateriell.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 24 mars 1938, sålydende:

§ 1. Med gassvernmateriell forståes i denne lov gassmasker til beskyttelse mot stridsgasser, surstoffapparater og filteranlegg for tilfluktsrum samt annet materiell som kan tjene til å beskytte mot følgene av angrep med kjemiske krigsmidler, og som departementet har bestemt skal ansees som gassvernmateriell.

§ 2. Uten tillatelse av departementet må ingen foreta tilvirkning av gassvernmateriell i hensikt å utbre dette blandt almenheten, innføre fra utlandet sådant materiell som er bestemt til å brukes her i landet eller selge eller avhende gassvernmateriell i erhvervsøiemed eller til stadighet.

Departementet kan gi forskrifter om tilvirkning, innførsel og salg av gassvernmateriell og om kontrollen hermed, herunder om plikt til å betale avgift for undersøkelse eller godkjennelse av gassvernmateriell.

§ 3. Det skal være forbudt å selge eller avhende på annen måte gassvernmateriell som ikke er godkjent av departementet eller en av dette opnevnt kontrollmyndighet.

Reklamer og lignende henvendelser til almenheten angående gassvernmateriell må ikke utbres uten departementets tillatelse.

§ 4. Den som tilvirker eller selger gassvernmateriell plikter når som helst å gi kontrollmyndighetens tjenestemenn og politiet adgang til det lokale hvor tilvirkningen eller salget foregår og meddele disse alle begjærte opplysninger angående tilvirkningen og dermed sammenhengende forhold eller angående solgt gassvernmateriell.

Den som i henhold til denne bestemmelse har fått opplysninger i tjenesten, må ikke i større utstrekning enn tjenesten fordrer, røpe hvad han er blitt kjent med.

§ 5. Denne lov kommer ikke til anvendelse på tilvirkning, innførsel eller salg av gassvernmateriell for landets militærvesen.

§ 6. Overtredelse av denne lov eller av forskrifter gitt i henhold til denne lov eller medvirkning hertil straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder. Ulovlig innført eller forsøkt innført og ulovlig tilvirket eller forsøkt tilvirket gassvernmateriell med tilhørende emballasje skal inndras uansett hos hvem materiellet finnes eller av hvem det eies. Er materiellet ikke lenger påviselig, kan dets verdi

helt eller delvis inndras hos den som er skyldig i lovover- 8 april.
treddelsen eller som har medvirket til den. Nr. 1.

Inndragning med hjemmel av denne bestemmelse er ikke straff og kan foretas selv om straffansvar ikke kan gjøres gjeldende eller ikke gjøres gjeldende.

Krav på inndragning gjøres gjeldende overfor lovover-
trederen uten at eier eller besidder behøver å gjøres til part.
Kjennes eller finnes ikke lovovertrederen, gjøres kravet gjel-
dende mot besidderen.

Departementet bestemmer hvorledes det skal forholdes
med materiell og verdier som inndras.

§ 7. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen be-
stemmer.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 8 april 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Midlertidig lov om Arbeiderfondet.

8 april.

Nr. 2.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 29
mars 1938, sålydende:

§ 1. Det opprettes et Arbeiderfond hvis midler skal
brukes:

- a. til alders- og uforhetskspensjon og til understøttelse for
arbeidere som blir ledige, dersom bedriftene innstiller,
omlegger eller innskrenker sin virksomhet, og
- b. til forhøielse av fri-inntektsgrensen for alderstrygdede.
Jfr. lov om alderstrygd av 16 juli 1936 § 7.

Fondet danner et eget rettssubjekt og dettes midler
holdes adskilt fra statskassen.

Nærmere bestemmelser om Arbeiderfondets organisa-
sjon og virksomhet fastsettes ved lov. Inntil slike bestem-
melser er truffet bestyres midlene av Kongen.

§ 2. Ethvert aksjeselskap som ved utgangen av det
regnskapsår, som utløp i 1937, hadde en aksjekapital eller
en nettoformue av minst kr. 100 000, eller som får slik kapi-
tal eller nettoformue ved utgangen av senere regnskapsår,
skal ha plikt til å svare avgift til Arbeiderfondet efter reg-
lene i § 3, såfremt de sysselsetter en eller flere arbeidere.

Det samme gjelder ethvert annet selskap med økono-
misk formål og enhver enkeltmannsbedrift som syssel-

8 april. setter arbeidere, når nettoformuen til tid som nevnt er minst
Nr. 2. kr. 100 000. For enkeltmannsbedrifter legges til grunn den bruttoformue som må ansees anbragt i bedriften, med fradrag av den gjeld som er pådratt i medfør av virksomheten.

Dersom aksjekapitalen og nettoformuen i bedrift — selskap eller enkeltmannsbedrift — som nevnt i foregående ledd, ved utgangen av senere regnskapsår er sunket under den fastsatte minstegrense, kan departementet bestemme at avgiftsplikten skal opphøre.

Kongen kan bestemme at en bedrift skal ha avgiftsplikt, selv om den har mindre aksjekapital eller nettoformue enn nevnt i første ledd dersom den enten gjennom aksjeskifte eller på annen måte utøver vesentlig innflytelse over en bedrift som går inn under første ledd, eller den selv er under vesentlig innflytelse av slik bedrift.

Undtatt fra bestemmelsene i første og annet ledd er:

- a) jordbruk, skogbruk og gartneri med tilhørende virksomhet,
- b) fiske og annen fangst enn hvalfangst,
- c) kunstnerisk virksomhet og virksomhet som læge, tannlæge, dyrlæge, apoteker, sakfører, arkitekt, lærer eller konsulent,
- d) sparebanker,
- e) virksomhet som drives av stat eller kommune eller hvori disse har overveiende økonomisk interesse.

Kongen kan også undta annen virksomhet.

Med arbeidere mener denne lov enhver som utenfor sitt hjem utfører arbeide i annen manns tjeneste.

Twist om en bedrift går inn under denne paragraf avgjøres av departementet.

§ 3.

I.

Avgift til Arbeiderfondet skal svares etter følgende regler:

A. Aksjeselskaper.

Aksjeselskaper skal svare avgift for det regnskapsår for hvilket aksjonærene får utbytte over 6 pct. av summen av aksjekapitalen ved regnskapsårets begynnelse og fond, dog undtatt skattefond og fond som holdes adskilt fra selskapets midler. Avgiften skal motsvare to tiendedeler av det overskytende utbytte.

Like med utbytte regnes enhver utbetaling til aksjonærene — også ved selskapsoppløsning — bortsett fra tilbakebetaling av innbetalt aksjekapital.

B. Andre selskaper enn aksjeselskaper samt enkeltmannsbedrifter.

8 april.
Nr. 2.

Andre selskaper enn aksjeselskaper samt enkeltmannsbedrifter skal svare avgift for det regnskapsår hvori overskuddet utgjør over 10 pct. av nettoformuen ved regnskapsårets begynnelse. Avgiften skal utgjøre 5 pct. av den overskytende del av overskuddet. Overskuddet beregnes uten fradrag for inntekts- og formuesskatter til stat og kommune, men med fratrekk for rimelig godtgjørelse for selskapsmedlemmenes eller bedriftsinnehaverens arbeide. Fratrekket må godkjennes av departementet.

II.

Kongen kan fastsette nærmere regler om hvad som skal regnes som formue, overskudd og utbytte efter denne lov. Kongen kan også fastsette bestemmelser om særskilt avgiftsberegning for bedrifter som utøver eller er under innflytelse som nevnt i § 2 fjerde ledd.

Twist om bedrift er avgiftspliktig og om avgiftens størrelse avgjøres av departementet.

§ 4. De i § 2 nevnte selskaper eller enkeltmannsbedrifter som har opprettet eller oppretter fond eller tegner forsikring som nedenfor omhandlet, tilkommer fratrekk i avgiften. Fratrekket skal motsvare det beløp som betales til fondet eller i premie til forsikringen.

De nevnte fond og forsikringer må ha til formål å yte

1. alderdoms- og/eller uførhetspensjon for arbeidere eller deres etterlatte ektefeller eller barn, eller
2. understøttelse for dem som blir ledige, dersom vedkommende bedrift innstiller, omlegger eller innskrenker sin virksomhet.

De nevnte fond må holdes adskilt fra den avgiftspliktiges egne midler. Fratrekket må godkjennes av vedkommende departement.

§ 5. Avgift efter § 3 skal betales av aksjeselskaper før utbytte utbetales til aksjonærene og senest innen 4 måneder efter at vedtak er fattet om utdeling av utbytte som betinger avgiftsplikt.

I andre selskaper og i enkeltmannsbedrifter skal avgift betales innen 6 måneder efter utgangen av regnskapsåret. I særlige tilfeller kan departementet forlenge disse frister.

De nærmere bestemmelser om kontroll med avgiftsberegningen, opkreving, avgiftsplikt m. v. fastsettes av Kongen.

§ 6. Dersom erleggelse av avgift efter § 3, jfr. § 13, på grunn av særlige forhold vil være særdeles ubillig eller

8 april. uforholdsmessig trykkende for en bedrift, kan departementet
Nr. 2. helt eller delvis friten den.

§ 7. Bedrifter som går inn under § 2 skal sende melding til departementet etter nærmere forskrifter fastsatt av dette. Bedriftene er pliktige til å gi departementet de opplysninger som det krever i kontrolløiemed. Departementet kan herunder kreve adgang til å granske forretningsbøker, forretningspapirer, styre- og forhandlingsprotokoller.

§ 8. Departementet kan treffe bestemmelser om meldepikt for bedrifter, som uten å gå inn under § 2 har opprettet fond eller tegnet forsikring med formål som nevnt i § 4.

§ 9. Enhver som i medhold av bestemmelsene i denne lov får opplysninger om drifts- og forretningsforhold, skal bevare taushet om det opplyste, med mindre deres tjenesteplikter krever noe annet. De skal også, når de ikke har fått bedriftens samtykke til det, avholde sig fra å etterligne bedriftens innretninger og fremgangsmåter.

§ 10. Kongen kan i særlige tilfeller gjøre undtagelse fra bestemmelsene i denne lov.

§ 11. Kongen kan gi nærmere bestemmelser til gjennomføring av denne lov og til motvirkning av omgøelser.

De gjøremål som i loven er tillagt Kongen eller departementet, kan helt eller delvis overføres til andre offentlige myndigheter.

§ 12. Den som overtrer denne lov eller noen i medhold av loven truffet bestemmelse, eller som medvirker til det, straffes med bøter op til kr. 100 000 eller med fengsel op til 3 måneder eller med begge deler.

§ 13. Denne lov trer i kraft straks.

Avgiften skal første gang svares av overskudd som er innvunnet i 1937, eller — om regnskapsåret ikke faller sammen med kalenderåret — i det regnskapsår som utløp i 1937.

Bestemmelsen i § 3 A kommer ikke til anvendelse på utbyttedelingen for regnskapsår som er utløpet før denne lovs ikrafttreden. Aksjeselskaper skal i stedet svare avgift av overskudd som er innvunnet i 1937 eller i regnskapsår som utløp i 1937 før denne lovs ikrafttreden, for såvidt overskuddet utgjorde over 10 % av nettoformuen ved regnskapsårets begynnelse. Avgiften skal utgjøre 7,5 % av den overskytende del av overskuddet. Overskuddet beregnes uten fradrag for formues- og inntektsskatter til stat og kommune.

Ved første gangs opkreving av avgift gjelder bestemmelsene om fratrekk i § 4 også fond som er opprettet eller

forsikring som er tegnet innen 2 måneder efter nærværende 8 april.
lovs ikrafttreden. Nr. 2.

Tidsfristen for betalingen av avgiften for 1937 fastsettes av Kongen.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 8 april 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Lov om forandringer i lov om aksjeselskaper og kommanditaksjeselskaper av 19 juli 1910. Nr. 3.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 29 mars 1938 sålydende:

I.

I lov om aksjeselskaper og kommanditaksjeselskaper av 19 juli 1910 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 23. I ethvert aksjeselskap skal der dannes et reservefond svarende til minst en femtedel — i banker og forsikringsselskaper en halvdel — av aksjekapitalen, dog ikke under 3 000 kroner, og — bortsett fra banker og forsikringsselskaper — ikke mindre enn at fondet sammenlagt med aksjekapitalen utgjør et beløp like stort som selskapets gjeld ved regnskapsårets utløp. Fra sistnevnte bestemmelse kan Kongen gjøre undtagelse for visse arter av selskaper.

Inntil fondet har nådd det lovbefalte omfang, skal det avsettes til det minst en tiendedel — i banker og forsikringsselskaper minst en femtedel — av årsoverskuddet, forinner utbetaling av utbytte kan finne sted. Dessuten skal avsettes et beløp svarende til hvad selskapet måtte utdele som utbytte utover fem procent av aksjekapitalen ved regnskapsårets begynnelse og fond, dog undtatt skattefond og fond som holdes adskilt fra selskapets midler, med fradrag av de avgifter som efter de til enhver tid gjeldende bestemmelser skal gå til Arbeiderfondet. Like med utbytte regnes enhver utbetaling til aksjonærene, bortsett fra tilbakebetaling av innbetalt aksjekapital.

Synker reservefondet under det lovbefalte omfang, blir det atter å fylle efter den samme regel.

Reservefondet må bare benyttes til å dekke underskudd som årsregnskapet utviser og som ikke kan dekkes på annen måte uten gjennom nedskrivning av aksjekapitalen.

8 april. Hvis reservefondet har fått et større omfang enn foran
Nr. 3. påbudt, kan der av det overskytende beløp anvendes høist en femtedel årlig til annet øiemed enn nevnt i foregående ledd.

Ved forsikringsselskaper skal et beløp svarende til halvdelen av det lovbefalte reservefond anbringes i sikre verdipapirer.

§ 36. Hvor innbetaling på aksjer skjer før de foreskrevne betalingsfrister, kan det gis rente av det innbetalte beløp, dog ikke over fem procent årlig og ikke for lengere tid enn 1 år. Med samme begrensning kan der i tilfelle av aksjekapitalens forøkelse eller innbetaling på eldre aksjer tilsies rente for den tid i hvilken der for de nye aksjer eller de nye innbetalinger ikke deltas i utbyttet.

I øvrig kan utbytte eller rente til aksje-eierne alene utdeles av det rene overskudd etter årsoppgjøret, efter at de ved lov eller vedtekter befalte avsetninger har funnet sted, samt av hvad der av tidligere lignende overskudd måtte være avsatt i sådant øiemed.

Forsåvidt noe av den innskutte kapital er tapt, må ingen utdeling finne sted før tapet er optjent eller kapitalen nedsatt, overensstemmende med de i § 85 angitte forskrifter.

Før der kan utdeles utbytte eller rente til aksje-eierne utover hvad der er sagt i første ledd, må der være avsatt et skattefond av sådan størrelse at det kan antas å ville tilsvare de skatter som må ventes utlignet på formue og inntekt ved første ligning efter regnskapsårets utløp, dog minst så meget som der vilde bli utlignet uten gjennemsnittsligning.

§ 47. Styret har å sørge for at der føres et ordentlig og tilstrekkelig bokholderi.

Ved hvert regnskapsårs avslutning blir årsregnskap og balanse å opgjøre overensstemmende med de grunnsetninger som gjelder for en ordentlig og forsiktig forretningsførsel.

Forvaltningsomkostninger må ikke opføres i balansen blandt aktiva, men skal i sin helhet føres til utgift i årsregnskapet. Skatter som er utlignet, men ikke betalt, skal opføres som gjeld i balansen selv om de ikke er forfalt. Stiftelsesomkostninger skal avskrives av årsoverskuddet forinnen utbetaling av utbytte kan finne sted. Anlegg, maskiner, skib og andre gjenstander som vedvarende er bestemt til forretningens drift, kan, uansett sin nuværende ringere verdi, opføres med anskaffelsesprisen, såfremt der fradras en til deres årlige forringelse ved alder og slit svarende sum eller et hertil svarende beløp årlig avsettes til et særskilt fornyelsesfond.

For forsikringsaksjeselskaper kan Kongen gi ytterligere 8 april.
regler om regnskapsførselen. Nr. 3.

II.

Denne lov trer i kraft straks. Fra samme tid opheves lov om aksjebanker av 4 april 1924 § 10 tredje ledd.

Selskaper som før denne lovs ikrafttreden har lagt op større reservefond enn foran påbudt, kan anvende det overskytende beløp uten hinder av de nye bestemmelser i § 23.

De nye bestemmelser i § 36 siste ledd skal ikke gjelde for det regnskapsår som løper ved lovens ikrafttreden. For de derpå følgende regnskapsår er det tilstrekkelig at der er avsatt henholdsvis $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$ og $\frac{3}{4}$ av det som er foreskrevet i de nevnte bestemmelser.

Kongen kan i særlige tilfeller gjøre undtagelse fra bestemmelsene i denne lov.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 8 april 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Lov om forandring i lov om skibsaksjeselskaper av 26 juli 1916. 8 april.
Nr. 4.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 29 mars 1938 sålydende:

I.

I lov om skibsaksjeselskaper av 26 juli 1916 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 20. Aksjekapitalen må ikke være mindre enn tre tusen kroner.

Aksjer må ikke tillates tegnet til underkurs. Tegnes aksjer til overkurs, skal den derved erhvervede vinning fortrinnsvis anvendes til å dekke omkostningene ved selskapets stiftelse eller ved forhøielse av aksjekapitalen gjennom utstedelse av nye aksjer. Det muligens overskytende blir å legge til det i § 23 a omhandlede reservefond.

Som ny paragraf efter § 23 innskytes:

§ 23 a. I ethvert skibsaksjeselskap skal der dannes et reservefond svarende til minst en femtedel av aksjekapitalen, dog ikke under 3 000 kroner, og ikke mindre enn at fondet sammenlagt med aksjekapitalen utgjør et beløp like stort som selskapets gjeld.

8 april. Inntil fondet har nådd det lovbefalte omfang, skal det
Nr. 4. avsettes til det minst en tiendedel av overskuddet, forinnen
utbetaling av utbytte kan finne sted. Dessuten skal avsettes
et beløp svarende til hvad selskapet måtte utdele som ut-
bytte utover fem procent av aksjekapitalen ved regnskaps-
årets begynnelse og fond, dog undtatt skattefond og fond
som holdes adskilt fra selskapets midler, med fradrag av de
avgifter som efter de til enhver tid gjeldende bestemmelser
skal gå til Arbeiderfondet.

Lik med utbytte regnes enhver utbetaling til aksjonæ-
rene bortsett fra tilbakebetaling av innbetalt aksjekapital.

Synker reservefondet under det lovbefalte omfang, blir
det atter å fylle efter den samme regel.

Reservefondet må bare benyttes til å dekke underskudd
som årsregnskapet utviser og som ikke kan dekkes på annen
måte uten gjennom nedskrivning av aksjekapitalen.

Hvis reservefondet har fått et større omfang enn foran
påbudt, kan der av det overskytende beløp anvendes høist
en femtedel årlig til annet øiemed enn nevnt i foregående
ledd.

§ 36. Hvor innbetaling på aksjer skjer før de fore-
skrevne betalingsfrister, kan der gis rente av det innbetalte
beløp, dog ikke over fem procent årlig. Med samme begrens-
ning kan der i tilfelle av aksjekapitalens forøkelse eller
innbetaling på eldre aksjer tilsies rente for den tid i hvil-
ken der for de nye aksjer eller de nye innbetalinger ikke
deltas i utbyttet.

I øvrig kan utbytte eller rente til aksjeeierne alene ut-
deles av det rene overskudd efter årsopgjøret efter at de
ved lov eller vedtekter befalte avsetninger har funnet sted,
samt av hvad der av tidligere lignende overskudd måtte
være avsatt i sådant øiemed. Dog kan styret i regnskaps-
året utdele foreløbig utbytte av optjent overskudd med fra-
drag av et tilstrekkelig beløp til dekning av påregnelige
tap, avskrivninger og lovbefalte eller andre nødvendige av-
setninger.

Forsåvidt noe av den innskutte kapital er tapt, må
ingen utdeling finne sted før tapet er optjent eller kapi-
talen nedsatt, overensstemmende med de i § 85 angitte for-
skrifter.

Før der kan utdeles utbytte eller rente til aksjeeierne
utover hvad der er sagt i første ledd, må der være avsatt
et skattefond av sådan størrelse at det kan antas å ville
tilsvare de skatter som må ventes utlignet på formue og
inntekt ved første ligning efter regnskapsårets utløp, dog

minst så meget som der vilde bli utlignet uten gjennom- 8 april.
snittsligning. Nr. 4.

§ 48. Styret har å sørge for at der føres et ordentlig og tilstrekkelig bokholderi.

Ved hvert regnskapsårs avslutning blir årsregnskap og balanse å opgjøre overensstemmende med de grunnsetninger som gjelder for en ordentlig og forsiktig forretningsførsel.

Forvaltningsomkostninger må ikke opføres i balansen blandt aktiva, men skal i sin helhet føres til utgift i årsregnskapet. Skatter som er utlignet, men ikke betalt, skal opføres som gjeld i balansen selv om de ikke er forfalt. Stiftelsesomkostninger skal avskrives av overskuddet for innen utbetaling av utbytte kan finne sted. Skib og andre formuesgjenstander må ikke opføres med større verdier enn deres nuværende tilstand og forholdene for øvrig tilsier.

§ 53. Tantième kan kun beregnes av driftsoverskuddet i regnskapsåret etter at de beløp er fratrullet som medgår til skatter, avskrivninger og løvbefalte eller andre nødvendige avsetninger. Før tantième til medlemmer av representantskapet eller valgte medlemmer av styret kan beregnes, skal dessuten fratrekkes et beløp svarende til seks procent årlig rente av den innbetalte aksjekapital.

Tantième skal opføres som en særskilt post i regnskapet under fordelingen av overskuddet. Kan representantskapet etter vedtektene fatte beslutning om anvendelse av overskuddet, må beslutningen, for såvidt angår tantième, forelegges generalforsamlingen som representantskapets forslag. Det skal også angis hvor meget av tantièmen der faller på henholdsvis styremedlemmer, medlemmer av representantskap og funksjonærer.

Hvad der i denne lov er bestemt om tantième, skal også gjelde om kontorholdsgodtgjørelse, når den beregnes av overskuddet.

Gratiale og annen godtgjørelse som tilståes særskilt for det enkelte år eller den enkelte anledning, skal likeledes opføres som en særskilt post i regnskapet med angivelse av hvor meget derav faller på henholdsvis styremedlemmer, medlemmer av representantskap og funksjonærer.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Selskaper som før denne lovs ikrafttreden har lagt op større reservefond enn foran påbudt, kan anvende det overskytende beløp uten hinder av de nye bestemmelser i § 23 a. De nye bestemmelser i § 36 siste ledd skal ikke gjelde

8 april. for det regnskapsår som løper ved lovens ikrafttreden. For
Nr. 4. de derpå følgende regnskapsår er det tilstrekkelig at der
er avsatt henholdsvis $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$ og $\frac{3}{4}$ av det som er foreskrevet
i de nevnte bestemmelser.

Kongen kan i særlige tilfeller gjøre undtagelse fra be-
stemmelsene i denne lov.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 8 april 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

8 april. Lov om oplegging av reservefond m. v. i
Nr. 5. selskaper.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 4
april 1938 sålydende:

I.

§ 1. I ethvert selskap med økonomisk formål skal der
dannes et reservefond på ikke under 6 000 kroner og ikke
mindre enn at fondet utgjør et beløp like stort som selska-
pets gjeld. Fra sistnevnte bestemmelse kan Kongen gjøre
undtagelse for visse arter av selskaper.

Inntil fondet har nådd det lovbefalte omfang skal der
henlegges til det minst en tiendedel av årsoverskuddet for-
innen utdeling av utbytte kan finne sted, og dessuten:

1. Et beløp svarende til hvad selskapet måtte utdele som
utbytte i forhold til andelene utover fem procent av den
innbetalte andelskapital ved regnskapsårets begynnelse
og fond, dog undtatt skattefond og fond som holdes
adskilt fra selskapets midler, med fradrag av de av-
gifter som etter de til enhver tid gjeldende bestemmel-
ser skal gå til Arbeiderfondet. Like med utbyttet på
andeler regnes friandeler, tilskrivning på andeler så vel
som enhver utbetaling til selskapsmedlemmer bortsett
fra tilbakebetaling av innbetalt andelskapital.

2. Et beløp svarende til en tredjepart av hvad der måtte
utdeles som utbytte i forhold til medlemmenes kjøp,
levering eller lignende.

I beløpene under 1 og 2 blir å gjøre fradrag for de
avgifter som etter de til enhver tid gjeldende bestemmelser
skal gå til arbeiderfond.

Synker reservefondet under det lovbefalte omfang, blir
det atter å fylle efter den samme regel.

§ 2. Reservefondet må bare benyttes til å dekke under- 8 april.
skudd som årsregnskapet utviser og som ikke kan dekkes Nr. 5.
på annen måte.

Hvis reservefondet har fått et større omfang enn på-
budt, kan der av det overskytende anvendes høist en femte-
del årlig til annet øiemed enn nevnt i foregående ledd.

§ 3. Bestemmelsene i §§ 1 og 2 gjelder ikke:

1. Aksjeselskaper og kommanditaksjeselskaper.
2. Ansvarlige selskaper og kommanditselskaper med min-
dre enn 5 medlemmer.
3. Stille selskaper.
4. Gjensidige forsikringsselskaper.
5. Kredittforeninger, hvis vedtekter er stadfestet av Kon-
gen eller vedkommende departement.
6. Sparebanker.
7. Selskaper hvis forretning helt eller overveiende gjelder
ting som leveres av medlemmene og som selskapet om-
setter i ubearbeidet stand.
8. De i lov av 10 juli 1936 nr. 5 omhandlede boligsparelag.
9. Selskaper som Kongen undtar fra lovens bestemmelser.

§ 4. Før der kan utdeles utbytte i et skattepliktig sel-
skap må der være avsatt et skattefond av sådan størrelse
at det kan antas å ville tilsvare de skatter som må ventes
utlignet på formue og inntekt ved første ligning efter regn-
skapsårets utløp, dog minst så meget som der vilde bli ut-
lignet uten gjennemsnittsligning.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Selskaper som før lovens ikrafttreden har lagt op større
reservefond enn foran påbudt, kan anvende det oversky-
tende beløp uten hinder av § 2.

Bestemmelsen i § 4 skal ikke gjelde for det regnskaps-
år som løper ved lovens ikrafttreden. For de derpå følgende
regnskapsår er det tilstrekkelig at der er avsatt henholdsvis
1/4, 2/4 og 3/4 av det som er foreskrevet i § 4.

Kongen kan i særlige tilfeller gjøre undtagelse fra be-
stemmelsene i denne lov.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 8 april 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

8 april. Kongelig resolusjon.

Den i lov av 8 april 1938 om forandringer i lov om aksjeselskaper og kommanditaksjeselskaper av 19 juli 1910 avsnitt II siste ledd omhandlede bemyndigelse til i særlige tilfeller å gjøre undtagelse fra lovens bestemmelser, henlegges til Handelsdepartementet.

8 april. Kongelig resolusjon.

Den i lov av 8 april 1938 om forandring i lov om skibsaksjeselskaper av 26 juli 1916 avsnitt II siste ledd omhandlede bemyndigelse til i særlige tilfeller å gjøre undtagelse fra lovens bestemmelser, henlegges til Handelsdepartementet.

8 april. Kongelig resolusjon.

Den i lov av 8 april 1938 om opleggning av reservefond m. v. i selskaper avsnitt II siste ledd omhandlede bemyndigelse til i særlige tilfeller å gjøre undtagelse fra lovens bestemmelser, henlegges til Handelsdepartementet.

8 april. Kongelig resolusjon.

I. I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860 med senere forandringer og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Tyristrand herredstyre, Buskerud fylke, i møte 11 juli 1936 om nye almindelige helseforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk skifter bopel, dog med noen forandringer som er inntatt i forskriftene.

II. De ved kongelig resolusjon av 7 juli 1913 stadfestede almindelige helseforskrifter opheves forsåvidt angår Tyristrand herred fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

I. Boligforhold.

§ 1. Ved nyopførelse og flytning av våningshus skal den som vil bygge sende melding til helserådet på et av helserådet utarbeidet skjema minst 1 måned før arbeidet påbegynnes. Meldingen skal ledsages av nøiaktig tegning i bestemt målestokk.

§ 2. Alle våningshus skal søkes lagt på tørrlendt grunn, og plasseres slik at mest mulig sol kommer inn i daglig- og soveværelser. Intet hus må anbringes sådan at det borttar sollyset fra annet våningshus. Byggegrunn skal befries for matjord og dreneres. Rundt huset skal terrenget planeres så at der så vidt mulig blir helning til alle sider.

Til hustomt skal velges et sted med lett adgang til godt 8 april. og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.

§ 3. Ethvert våningshus skal ha grunnmur av minst 30 cm's høide over jordsmonnet; den må være betryggende isolert, så ikke fuktighet fra grunnen kan trenge op i bygningen. Der skal være et isolerende mellemlag mellom grunnmur og nederste del av bygningen. Hvor det ikke er kjeller, skal det være minst 60 cm's avstand mellom gulv og underliggende jordsmon. Grunnmuren må da være forsynt med trekkhull av minst 10×15 cm's tverrsnitt på minst 2 sider; trekkhullene må være dekket av smågitret rist. Enhver kjeller under gulv skal være forsynt med minst et vindu hvorigjennem der kan luftes.

§ 4. Gulvene skal være tette og dobbelte, og gulvfyll må være ren. Fyll fra gamle bygninger eller fyll av bare torvmuld tillates ikke brukt. Impregnert papp kan brukes til pakning.

§ 5. Almindelige beboelsesrum må ikke innredes med mindre høide under taket enn 2,50 m. I rum som innredes med skråtak og skal benyttes til ophold for mennesker må høiden under taket ingen steds være mindre enn 1,25 m. Hvor rummet er høiest må høiden under taket være minst 2,50 m. Hvis gulvflaten i rum der benyttes som ophold for mennesker ikke er minst 6 m^2 , må rummet stå i åpen forbindelse med et tilstøtende rum. Ved nyinnredning i eldre bygninger kan høiden under taket med helserådets samtykke nedsettes til 2,20 m.

§ 6. Ethvert beboelsesrum skal ha vindu ut mot uoverdekket plass; den effektive lysåpning skal være minst $\frac{1}{10}$ av rummets gulvflate. Vindusflaten må i almindelige beboelsesrum aldri utgjøre mindre enn 1 m^2 samlet for hvert rum. Minst et vindu må kunne åpnes, og hvor der er flere minst halvparten.

§ 7. Kokeovn må ikke anvendes i beboelsesrum eller kjøkken uten å være forsynt med tilstrekkelig ventilasjon, så røk og damp undgås.

§ 8. I nye murhus må puss- og innredningsarbeider ikke påbegynnes før det er gått minst 6 uker etter at bygningen er bragt under tak. Kjellerrum må bare med helserådets tilatelse anvendes til beboelse.

Vindu i bebodde kjellerrum må ikke vende ut mot innelukket gårdsrum, og der må i minst 10 m's avstand ikke være bebyggelse utenfor vinduet. Rummenes og vindusflatens størrelse og innretning skal være den samme som for almindelige beboelsesrum bestemt. Den over jordoverflatens nivå liggende del av lysåpningen skal utgjøre minst $\frac{2}{3}$ av den sam-

8 april. lede vindusflate. Gulvet må dekkles av asfalt, cement eller lignende vanntett materiale, og ovenpå samme legges med minst 5 cm's mellomrum tregulv uten fyll. Der må dreneres og isoleres tilstrekkelig, så at grunnfuktigheten ikke stiger op i gulv eller vegger. Gulvet må ligge minst 0,5 m over høieste grunnvannstand. Utenfor disse beboelsesrum og utenfor de øvrige rum, som ved dør eller åpning står i umiddelbar forbindelse med disse, skal det anlegges en luft- og lysgrav som er minst 60 cm bred. Lysgraven skal gå minst 20 cm under gulvets nivå og være tilstrekkelig drenert, så opsamlet vann sikkert og lett kan finne avløp. I rum som støter umiddelbart op mot disse beboelsesrum må der ikke opbevares illeluktende saker. For øvrig må byggherren iaktta alle de forskrifter helserådet for hvert tilfelle måtte gi med hensyn til rummets ventilasjon eller øvrige sanitære innredning.

§ 9. Innredes bryggerhus, stryke- eller rullerum i kjeller, må det også der sørges for at rummene efter omstendighetene blir tilstrekkelig tørre, lyse og rummelige. Der må alltid sørges for her som annen steds hvor sådanne rum brukes, at fuktighet og damp blir avledet.

§ 10. Hytter for skogs- og fløtningsarbeidere samt midlertidige losjihus for tilfeldige arbeidere eller anleggsarbeidere kan helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendig. Er gulvet tilstrekkelig varmeisolert, kan huset tillates opført på stolper med en minste avstand mellom gulv og jord av 0,5 m. Der skal ikke være større belegg på hvert rum enn at det blir 10 m³ på hver mann. Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal være vaskestell i fornødent antall, eget rum til tørk av klær og skap for matvarer. Rummene i disse hus skal daglig gjøres rene.

Et eksemplar av forskriftene i denne paragraf skal være opslått i alle de hus som paragrafen omhandler.

§ 11. Finner helserådet noe bebodd rum å være skadelig for helsen på grunn av fuktighet, urenslighet, overfylning av mennesker, mangelfull tilgang på lys, for liten luftveksel, trekkfullhet og lignende, skal helserådet pålegge vedkommende å rette manglene innen en gitt frist, likesom det kan forby bruken av rummet inntil dette er skjedd. Det forlanges minst 10 m³ rum pr. voksen beboer, for barn forholdsvist mindre.

II. Dyrehold.

§ 12. Hester, kjøer, svin, får, gjeter, kaniner og fjærfe må ikke huses i eller under våningshus eller rum som har

tak eller vegg felles med våningshus eller opbevaringssted 8 april. for matvarer.

§ 13. Helserådet kan ved tettere bebyggelse forby dyrehold når dette foranlediger sådanne sanitære ulemper som vedkommende ikke kan eller vil avhjelpe.

§ 14. Pelsdyrgård må ikke legges så nær hus eller almenvei, at lukten er til plage, heller ikke må den legges slik, at det kan komme tilsig eller avfall til brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas vann til folk eller fe. Avfallet fra gården må brennes op eller legges i kompost og dekkes godt med jord.

Kjøreler og kopper som brukes i gården må vaskes i særskilt kjørel. Kluter, koster og annet som blir brukt til vasken må ikke brukes til annen vask i hus eller uthus. Kammer og koster som brukes til pelsdyr må ikke brukes til andre dyr. Forsendelseskasser må ikke settes inn i uthus, fjøs eller stall før de er grundig rengjort.

De som steller med dyrene skal ha særskilt fottøi til bruk i pelsdyrgården og må passe nøie på, at dette fottøi ikke kommer inn i hus, grisehus, fjøs eller stall før det er godt vasket. Røkterne skal ha særskilte ytterklær (overalls) når de steller dyrene. Hver gang røkteren har stelt dyrene, håndtert redskap, kjørel og lignende, må han vaske hender og underarmer grundig. Må man av en eller annen grunn ta hvalper inn i hus for kortere tid, må man gå frem med ytterste renslighet. De må bare håndteres av røkteren. Når de er kommet tilbake til pelsdyrgården, må det rum de har vært i rengjøres og luftes grundig. Revemat må opbevares, håndteres og sendes på sådan måte at det ikke kommer stank eller annen urenhet til beboelsesrum, arbeidsrum, spiserum eller til offentlig gate, plass eller vei.

III. *Utvendige rum, gårdsrum, søppel, gjødsel og kloakker.*

§ 15. Hver bebodd leilighet skal ha adgang til privet, der skal være minst ett for hver familie. For større bygninger, leiegårder, fabrikker, arbeiderboliger, kirker, skoler, forsamlingslokaler o. s. v., hvor mange folk bor eller ferdes, skal det være privet og pissoar i den utstrekning som helse- rådet til enhver tid finner påkrevd og alltid særskilt for de to kjønn. Privet må ikke innredes i våningshus uten etter helserådets spesielle tillatelse, og dets innredning må i ethvert tilfelle godkjennes av dette. Rum for binger eller beholdere skal holdes lukket av tettsluttende lem, og de skal ha en trekkpipe som er minst 24 cm $\times$ 24 cm i tverrsnitt, og som føres helt op i høide med taket.

8 april. § 16. Priveter og urinsteder skal alltid holdes tilbørlig rene. De må være innrettet med tett kasse eller tønne som lett kan tømmes, eller der må innrettes tett bing. Kassen eller tønne må stå på vanntett underlag og skal ikke være synlig utenfra. De skal tømmes så snart de er $\frac{2}{3}$ fulle, i hvert fall hver vår og høst. Helserådet skal i ethvert tilfelle anordne det nødvendige ved innredning av nytt lokum, så der ikke oppstår stank. Forårsaker eldre privet etter helse- rådet's skjønn sanitære misligheter, kan helserådet påby manglene rettet. Utgiftene hermed påhviler eieren.

§ 17. Stall, fjøs, hønse- og grisehus, privet, pissoar og lignende hus, likesom oplagssteder og utkastelsessteder for gjødsel og avfall må være fjernet minst 10 m fra våningshus, matbod og allfarvei, eller være slik innrettet at stank, tilsig eller annen urenslighet derfra ikke forulemper mennesker eller dyr. De må ikke ha tilsig til vanntak eller brønn og skal være fjernet minst 10 m fra disse.

§ 18. Intet avfall av noe slags må kastes utenfor husene eller i åpne kloakker eller grøfter, men det må anbringes i dertil innrettede beholdere eller på søppelhauger som må ligge minst 10 m fra beboelseshus, allfarvei, drikkevanntak eller brønn, og ikke ha tilsig til disse. Spesielt innrettede beholdere for søppel etc. kan påbys brukt i tettere bebyggede deler av herredet. Disse avfallsdynger skal tildekkes med eller påfylles passende strøning. Utgiftene dermed påhviler eieren.

§ 19. Tømming av binger, gjødselhauger, søppelkasser, avfallsdynger og lignende skal skje minst hver vår og høst og ellers så ofte at overfylling, stank og andre ulemper undgås. Utenfor gårdsbruk må all transport i sommerhalvåret skje i lukkede og tette beholdere når den foregår om dagen. Helserådet kan fastsette bestemt tid for denne transport og tømning, likeledes kan det bestemme tiden for enhver transport av gjødsel og avfall fra omliggende utenbygds steder. I tilfelle av epidemier eller truende utbrudd av sådanne kan helserådet helt forby sådan avhentning, medmindre gjødse- len eller avfallet er blitt betryggende desinfisert og bevidnelse herom foreligger fra helserådet's ordfører på utførselsstedet. Likeledes kan det ytterligere skjerpe disse bestemmelser om tømning og påstrøning, ifall det finner det nødvendig efter herom fattet beslutning i henhold til sundhetsloven § 15.

§ 20. Oplag av søppel må kun finne sted med helserådet's samtykke. De skal være underlagt helserådet's tilsyn og de bestemmelser helserådet fatter for å hindre sanitære ulemper. Salg og oplag av ben, kluter, brukte gangklær og sengkler, huder, skinn og lignende, som kan fremkalle stank og sani-

tære ulemper, må kun finne sted med helserådets samtykke 8 april. og skal være underlagt helserådets kontroll.

§ 21. Selvdøde dyr eller dyr slaktet på grunn av sykdom må ikke kastes i elv, bekk eller innsjø, men nedgraves i minst 1 meters dybde på sted hvor der ikke er tilsig til vann- tak. For dyr som har lidt av smittsom sykdom der er under- gitt særlig offentlig forsorg, blir de regler å følge som er gitt herom i den til enhver tid gjeldende lovgivning.

§ 22. Eier av våningshus er pliktig til å anlegge kloakk eller å omlegge eldre kloakkanlegg på den måte som helse- rådet bestemmer, når det efter helserådets skjønn av sani- tære grunner anses påkrevd og kan gjøres uten uforholds- messige omkostninger for eieren. Kloakken må være forsvar- lig utført, ha innretning til å opta overvann og spillvann, ventileres og være frostfri, og må lett kunne holdes i orden og renses så stank og annen ulempe til enhver tid undgås. Forårsaker utmunning av kloakk i åpne grøfter, rennestein eller annet sted stank eller ulempe, kan helserådet påby rette vedkommende å endre forholdet og i tilfelle forby bruk av kloakken inntil manglene er avhjulpet. Rensning av kloakker og kummer må skje til tider og på den måte at minst mulig ulempe derved opstår. Rensning må skje så ofte at avløpet ikke stanser op eller stank opstår til ulempe for omkring- boende. Det optatte bunnfall må straks føres bort. Skadelige eller illeluktende væsker fra fabrikker eller andre anlegg og bedrifter må bare ledes gjennom lukkede avløpsrenner eller på annen av helserådet godkjent måte. De må ikke ledes til offentlig eller privat kloakk direkte eller gjennom samle- kum uten helserådets samtykke.

§ 23. Skyllervann og lignende må ikke ledes ut gjennom husvegg uten å føres videre gjennom rørledning til synke- brønn, kloakk eller grøft. Ledningen må ikke munne ut så nær beboelseshus at den forårsaker stank. Enhver vask skal være forsynt med vannlås.

§ 24. Innredning av vannklosett må for hvert tilfelle godkjennes av helserådet, som kan forlange sig forelagt plan med riss over det påtenkte anlegg. Helserådet kan ta det forbehold for tillatelse til bruk av vannklosett, som det fin- ner nødvendig i hvert enkelt tilfelle.

§ 25. Huseiere i tettere bebyggede strøk skal holde rent fortauet og den halve gate utenfor sine respektive eien- dommer.

§ 26. Gårdsrummet til ethvert beboelsesrum skal alltid holdes rent og tørt.

8 april.

IV. *Drikkevann og brønner.*

§ 27. Brønner hvorfra mat- og drikkevann kjøres, bæres eller ledes, skal ha et ytre vanntett lag av 1,5 m.s dybde og minst $\frac{1}{4}$ m.s tykkelse når det er av cement, og minst $\frac{1}{2}$ m når det er av god lere, eller være anlagt efter en annen av helserådet godkjent anordning for å hindre tilløp av overvann eller annen forurensning. Jordsmonnet omkring skal i minst 1 m.s avstand være fast og med god helning fra brønnen på alle kanter. Brønner skal være forsynt med en minst 30 cm høi kant av lignende for vann ugjennemtregelig materiale, og de skal være dekket med låsbart lokk, der har helning som jordsmonnet omkring og ventileres.

§ 28. Brukes brønn eller vanntak av flere i fellesskap, skal der hvor helserådet finner det påkrevd være heis eller vinde med fast tett bøtte.

§ 29. Eiere av leiegårder, arbeiderboliger, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og rent vann.

§ 30. Helserådet kan til enhver tid forby drikkevanntak benyttet hvis det finner vannet uskikket. Ved tømning og rensning av brønn og vanninntak må vedkommende rette sig efter de anordninger helserådet i så henseende til enhver tid måtte gi.

§ 31. Ingen forurensning må finne sted av postkum, opkomme, cisterne, brønn, bekk, elv eller innsjø hvorfra vann tas til mennesker eller dyr eller til fremstilling av matvarer, nydelsesmidler eller rengjøring. Det er forbudt å forurense jordsmonnet på og omkring disse steder, og helserådet kan påby at sanitære ulemper snarest blir fjernet. Til elv, bekk eller andre vanninntak ovenfor de steder hvor drikkevann eller bruksvann hentes, må der ikke legges avløp for gjødsel eller lignende stoffer eller for skadelige og illeluktende væsker fra fabrikker, uten med helserådets samtykke og på vilkår som dette oppstiller.

§ 32. Det pålegges eier av isdammer og andre istak hvorfra is tas til husholdning eller for omsetning, å rette sig efter de anordninger som helserådet i hvert enkelt tilfelle måtte gi for disse anlegg og deres drift for å hindre helse-skadelige forurensninger av isen.

V. *Bedrifter.*

§ 33. Ved anlegg av bedrift som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal plan for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er igang, skal

være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig at 8 april.
noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige
sundhetstilstand enn nødvendig følger av dens eget vesen,
skal vedkommende rette sig efter de pålegg som helserådet
gir for å forebygge den sanitære fare.

Om ventilasjon i garasjer og reparasjonsverksteder for
motorvogner henvises til kongelig resolusjon 17 april 1931.

§ 34. Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier,
meierier, butikker, møller, melkeutsalg og andre rum for til-
virkning, opbevaring, behandling og forhandling av matvarer,
skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle
skal gripe inn hvis mangler ved renholdet eller andre sani-
tære misligheter gjør det påkrevd. Enhver innehaver av så-
dan bedrift må erhverve helserådets godkjennelse av samme
så snart disse forskrifter er trådt i kraft.

VI. *Nærings- og nydelsesmidler og bruksgjenstander.*

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai
1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget
for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 35. Alle som har med tilberedning og salg av nærings-
og nydelsesmidler å gjøre skal iakttå omhyggelig renslighet
med sin person og sine klær, og forbys å delta deri når de
lider av hudsykdommer på hender eller armer eller av smitt-
som sykdom.

§ 36. Kjøtt, blod, fett, innmat eller andre deler av selv-
døde dyr må ikke selges eller anvendes ved tilvirkning til
salg av pølser eller andre næringsmidler. Ved nødslaktning
på grunn av sykdom må, for såvidt offentlig kjøttkontroll ikke
finnes på stedet, helserådet eller dyrlæge som helserådet har
bemyndiges til det avgjøre, om dyret eller deler derav skal
anses som skadelig å fortære eller utjenlig som menneske-
føde og derfor ikke tillates omsatt.

§ 37. Helserådet kan forby gatesalg av melk, fløte, kjøtt,
og kjøttvarer og andre næringsmidler.

§ 38. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges
eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskade-
lige nærings- eller nydelsesmidler, og heller ikke bruksgjen-
stander som kan være skadelige for sundheten fordi de inne-
holder giftige bestanddeler.

§ 39. Det er forbudt å selge nærings- og nydelsesmidler
som er tilsatt noe stoff som av helserådet anses skadelig for
sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende
vare er bedervet.

§ 40. Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helse-
rådet forby at der blir solgt nærings- og nydelsesmidler som

8 april. kommer fra eller falbys på steder hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse. Helserådet er i øiemed som nevnt i §§ 38—40 berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver. Jfr. næringsmiddelovens § 5.

§ 41. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler som er kommet fra eller selges fra steder, hvor der forekommer tilfelle eller finnes noen basilleutskiller av farlig smittsom sykdom blandt mennesker eller dyr som kan utbredes med varene. Helse- rådet kan beslutte at varer som finnes skadelige, skal til- intetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkom- mende selgers bekostning.

§ 42. Alt vann som brukes i bedriftene til renhold eller til tilvirkning av nærings- og nydelsesmidler, bestemt for salg, må kun tas fra vannløp, opkomme eller annet vanntak som ikke forurenses ved avfall fra mennesker, husdyr eller ved sundhetsskadelige tilsig. Vannet må føres dit hvor det brukes på sådan måte at det ikke forurenses. Is som brukes til tilvirkning eller konservering av disse matvarer må til- fredsstille samme krav til renhet og renslig behandling, som foran er nevnt for vannet vedkommende.

§ 43. Det er forbudt å innføre eller selge brukte gang- og sengklær og andre brukte tekstilvarer av ethvert slags, samt brukte møbler, uten tillatelse av helserådets ordfører. Forbudet omfatter også auksjoner.

§ 44. Ethvert alvorlig sykdomstilfelle som det er mis- tanke om er opstått ved nydelse av giftige, bedervede eller forfalskede nærings- eller nydelsesmidler, eller ved bruk av gjenstander som inneholder giftige eller farlige bestand- deler, skal av den tilkalte læge øieblikkelig meldes til helse- rådets ordfører med angivelse av den antatte årsak og andre nødvendige opplysninger. Det samme gjelder sanitære mislig- heter, som antas å stå i forbindelse med eller å kunne gi an- ledning til å fremkalle sykdom.

VII. *Fjøsstell og melk.*

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 45. Fjøs skal være lyse, de skal holdes rene og godt luftet.

§ 46. Kuene skal holdes rene.

§ 47. Melkekar og melk må behandles med den største renslighet.

§ 48. I ethvert fjøs skal der være vaskefat, såpe og rent 8 april. håndklæ.

§ 49. Den som melker skal være iført rent armforklæ. Er juret eller kuas bakpart tilsølet, må de tilsølte partier grundig vaskes og derpå tørkes av fullstendig med ren, tørr klut.

§ 50. Melken må snarest bringes ut av fjøset.

§ 51. Ved sykdom blandt besetning eller mistanke om smittsom sykdom i husstand skal salg av melk fra vedkommende ku eller fra besetningen stanses og forholdet meldes til helserådets ordfører.

§ 52. Det er forbudt å føre i handelen melk, når melkemengden hos avlatende ku er under 2 liter. Heller ikke må melken selges eller leveres de første dager (i inntil 6 dager) efter kalvingen, så lenge den er råmelk, med mindre den selges under denne betegnelse.

Melk eller fløte må ikke utbys til salg eller omsettes:

- a. Når varen kommer fra dyr, som det er grunn til å mistenke for å lide av munn- eller klovsyke, smittsom kalvekastning, miltbrand, jurbetendelse eller annen jursykdom, børbetendelse, efterbyrdens tilbakeholdelse, diarrehoe, pyæmi, septikæmi (blodforgiftning), andre sykdommer som ledsages av feber, større væskende sår- gulsot, forgiftninger eller annen sykdom som efter helserådets skjønn kan gi melken skadelige egenskaper. Det er likeledes forbudt å anvende melk fra tuberkuløse dyr til mat for folk, med mindre den er kokt eller på annen betryggende måte varmebehandlet.
- b. Når varen stammer fra dyr, som er blitt behandlet med lægemidler, som ved å gå over i melken eller på annen måte kan virke skadelig på den.
- c. Når varen har utpregete varefeil, f. eks. er blodig, bitter eller slimet eller av andre grunner er blitt utjenlig til menneskeføde.

Helserådet kan dog tillate omsetning eller nyttiggjørelse av melk og fløte som under c) omhandlet, hvis den skadelige egenskap blir fjernet. Vedkommende fjøseier eller forhandler av melk er pliktig til, hvis helserådet krever det, å tilveiebringe sundhetsattest fra autorisert dyrlæge for fjøsets besetning, når mistanke om misligheter er opstått. Tillatelse til fornyet leveranse eller salg av melk er avhengig av fornyet attest fra dyrlæge.

§ 53. Melk og fløte, så vel til salg som til husbruk, må særlig behandles med ytterste renslighet. Er den bestemt for salg, skal den aldri opbevares i rum som vanlig benyttes til daglig opphold for mennesker og heller ikke i soverum. Alle

8 april. fat og kjøreler må holdes omhyggelig rene. I melk og fløte bestemt for salg må der ikke iblandes is. Det er forbudt å drikke av melkespann eller disses lokk. Alle regler som gjelder forhandlere av melk og melkeprodukter, gjelder også enhver i herredet bosatt leverandør av disse næringsmidler, så vel til utsalg som privat.

VIII. Meierier og melkeutsalg.

Se også § 34 og lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 54. Helserådet kan påby at salg av melk og fløte skal foregå fra eget rum (utsalg). Alle som handler med melk skal ha denne opbevart i særskilte rene og luftige rum.

§ 55. Meierier, ysterier og melkeutsalg som herefter åpnes, eller åpnes på nytt efter å ha vært nedlagt, skal anmeldes for og godkjennes av helserådet.

§ 56. De rum hvor melk og melkeprodukter omsettes og bearbeides skal være lyse og godt ventilert. Gulv og vegger, tak og disker skal holdes i slik stand at de lett kan holdes rene ved vask. Disker og gulv må vaskes omhyggelig hver dag, vinduer og dører minst hver uke, vegger og tak minst hvert halvår. Måleredskaper og kar må være rene.

§ 57. Bruk av tobakk i hvilken som helst form og spyting i lokalene er forbudt. For betjeningen må det være vaskeservant, såpe og rene håndklær.

§ 58. Betjeningen skal under arbeidet være iført helt hvitt forklær. Kvinnene skal også ha hvitt hodetøi som dekker håret.

§ 59. Melk og melkeprodukter må ikke opbevares eller transporteres sammen med annen vare som kan gi dem usmak, forurensning eller bederve dem. Under melkens transport er det forbudt å sitte på melkespannene.

§ 60. For meierier og ysterier hvortil er knyttet utsalg for melk og melkeprodukter gjelder også hvad der er anført i forskriftenes §§ 83—87 (butikker).

§ 61. I ethvert meieri, ysteri og melkeutsalg skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

IX. Slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

Se også § 34 og lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 62. Helserådet kan påby at handel med kjøtt og flesk skal foregå fra eget rum; likeså kan det forby anlegg og drift av slakteri på steder hvor sanitære hensyn er til hinder.

§ 63. I slakterier og pølsemakerier skal det være vann- 8 april.
tett, cementert gulv med avløp til kloakk forsynt med vann-
lås eller med annet tilfredsstillende avløp. Der må iakttas
stor renslighet med de i disse lokaler stående maskiner,
slakteredskaper m. v. Ethvert slakteri og pølsemakeri skal
så vidt mulig være forsynt med vannledning og spyleslange.

§ 64. De i slakteri og pølsemakeri beskjeftigede personer
skal under sitt arbeide være iført helt og rent antrekk.

§ 65. Dyrenes innvoller må uttas og fjernes snarest
mulig. Ved slaktning må størst mulig renslighet iakttas. Gulv,
disker, hyller og vekter må vaskes hver dag, vinduer og dører
hver uke, vegger og tak minst hvert halvår.

§ 66. Avfall av ethvert slags skal så hurtig som mulig
fjernes, og likeså litt som maver, tarmer, blod, lemmer eller
huder forbli natten over i slakteboden. I denne skal under
kjøttets stivning være god gjennomtrekk.

§ 67. Rengjøring av maver og tarmer tillates ikke i rum
hvor kjøtt oppbevares.

§ 68. Om de stoffer som kan brukes til konservering av
kjøtt og derav tilberedte varer henvises til forskriftene i hen-
hold til næringsmiddeloven.

§ 69. Under salg og behandling av kjøttvarer etter vei
må den største renslighet iakttas. Slaktet skal alltid være
innhyllet i rent dekke, og ikke være anbragt sammen med
andre varer eller gjenstander som kan forurense det eller
gi det et mislig utseende, lukt eller smak.

§ 70. Opdeling av slakt i vogn skal utføres på ren
huggestabbe eller ren fjel som medbringes særskilt til dette
bruk. Alle redskaper som benyttes under opdeling skal være
rengjort før de brukes. Selgeren skal under salget være iført
rent forklæ og rene armbeskyttere. Han skal påse at publi-
kum ikke berører varene.

§ 71. Transport av kjøtt skal foregå i rene, helst luk-
kede vogner eller rene kasser, trau eller kurver og være inn-
hyllet i rent dekke. Det er ikke tillatt å sitte på varene under
transporten.

Ovenstående regler skal være opslått på et iøinefallende
sted i alle slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

X. Bakerier.

Se også § 34 og lov om tilsyn med næringsmidler m. v.
av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov
er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 72. Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse her-
med må ikke benyttes som sovested. Gulv, vegger og tak
skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag efter

8 april. endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert halv-år. Under rengjøring må bakverk fjernes.

§ 73. Bakeribedriften uvedkommende gjenstander som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrummene eller hindre disses rengjøring, må ikke finnes i bakeriet eller de rum som står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjeer og matspann eller lignende opbevares i arbeidsrommet, likeså litt gangklær. Kull og annet brensel må ikke ligge løst utover gulvene, og aske og annet avfall må hver dag fjernes fra bakeriet.

§ 74. Trau, bord, hyller, plater, fjeler o. s. v. må daglig gjøres rene. De må ikke brukes til å sitte på.

§ 75. Smør, melk o. s. v. må opbevares i rene tildek-kede kar. De stoffer som benyttes til strykning av bakverk må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må hver dag rengjøres i kokende vann.

§ 76. Melsekker skal avbørstes omhyggelig før de bringes inn i bakeriet og innholdet tømmes i baketrauet. Hvor der er melbeholdere skal disse ha tett lokk.

§ 77. Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså å henlegge tobakk, pipe og fyrstikker. Spyting er forbudt.

§ 78. Under sitt arbeide må bakeren være iført egen, ren, hvit drakt, som ikke brukes utenfor bakeriet og som vaskes minst en gang ukentlig.

§ 79. I bakeriet skal det være vaskevannstell, såpe, neglebørste og rene håndklær.

§ 80. Bakerne må rense sine negler og vaske omhyggelig underarmer og hender umiddelbart før og etter deig- og brødlagning. Likeledes vaskes hendene etter bruk av klosettet. Det er forbudt å beskjefte personer i bakeriet som har sår, byller eller utslett på hender eller armer.

§ 81. Ombæring og utbringelse av brød og annet bakverk skal skje i rene kurver og kasser som er lukket eller forsynt med overbygning eller tett fastbundet ren presenning.

§ 82. I ethvert bakeri skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

XI. Butikker.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 83. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Foran inngangsdøren skal være anbragt fotskraper. Bord

og disk hvorfra nærings- og nydelsesmidler selges skal være 8 april. belagt med glatt, tett stoff.

Gulv, disker og vektorer skal daglig gjøres rene, vinduer og dører hver uke, og butikk og lager skal hovedrengjøres minst en gang hvert halvår. Tørr feining er forbudt, likeså spyting på gulvet. Gulvet skal til enhver tid være glatt, tett og vaskbart.

§ 84. Butikker hvor matvarer tilberedes, opbevares eller selges, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. De skal være forsynt med rent vaskestell, såpe og rene håndklær, og de personer som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender.

§ 85. Matvarer må ikke utstilles på disken. Ved salg og innpakning må de heller ikke komme i direkte berøring med disken. Matvarer skal beskyttes mot rotter, mus, fluer og lignende samt støv og annen urenheter så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Varene må så vidt mulig anbringes i godt renholdte tildekkede kar, skuffer, skap eller hyller. Vekt og måleredskaper skal være rene når de brukes. Det er selgeren forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller urent papir. Ved ombringelse av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

§ 86. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem de kjøper; prøver som det er smakt på skal tilintetgjøres, og gjenstander som er brukt dertil, som kopp, skje eller lignende skal straks rengjøres og kokes.

§ 87. I enhver butikk skal et eksemplar av disse bestemmelser være opplått.

XII. Tjenerhold.

§ 88. Tjenere, arbeidsfolk, lærlinger og betjenter skal skaffes tilstrekkelig varmt tørt og luftig soverum. Hver person skal ha egen seng.

XIII. Andre sanitære forhold.

§ 89. Ved offentlige vannposter, skoler, kirker, fabrikker og alle offentlige forsamlingslokaler er det forbudt å bruke felles drikkekar. Drikkevannsinnetningen på disse steder må være godkjent av helserådet. Det er likeledes forbudt på skoler å bruke felles skrivemateriale såsom pinner, blyanter, grifler og lignende. Hver elev skal ha sitt skrivemateriale i eget futral, merket med elevens navn. Futralet med innhold må ikke brukes senere av en annen før det er betryggende desinfisert, jfr. for øvrig § 105.

8 april. § 90. Huseiere er like overfor helserådet ansvarlige for at fraflyttede rum rengjøres ordentlig før nye beboere flytter inn.

§ 91. Bøker fra offentlig boksamling må ikke utlånes til personer lidende av smittsom sykdom, eller til personer som tilhører husstand innen hvilken der er smittsom sykdom.

§ 92. Hvis en person som har til låns bøker fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan bryter ut i den husstand han hører til, skal bøkene betryggende desinfiseres eller brennes.

§ 93. Alle bøker i offentlig boksamling skal en gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

§ 94. Intet skolelokale eller forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet. Skolelokalenes bruk er underlagt helserådets tilsyn og kontroll.

Om renhold m. m. i forsamlingslokaler og i skoler er det ved kongelige resolusjoner utferdiget særskilte forskrifter — kongelig resolusjon av 25 april 1913 og 20 november 1931 med tillegg 16 september 1931 — som skal være opslått i hvert forsamlingslokale og i hver skole; likeså for kirker, jfr. kongelig resolusjon av 29 september 1934. Likeledes skal i hver garasje eller annet rum, hvor motorvogn hensettes, være ophengt den i henhold til kongelig resolusjon av 17 april 1931 utferdige plakat med advarsel mot ekshaustgass.

Om private anstalter som er beregnet på å ta imot syke henvises til de ved kongelige resolusjoner av 22 januar 1932 og 24 april 1936 utferdige forskrifter. Opførelse av slik anstalt må i god tid før arbeidet påbegynnes meldes til medisinaldirektøren. Det samme gjelder innredning av slik anstalt i bygning som alt er opført, eller flytning, utvidelse og større forandring.

§ 95. Lik må ikke henligge så lenge at det ved stank eller forråtnelse volder ulempe i sanitær henseende.

§ 96.

- a. Når en tuberkuløs syk forandrer bopel, skal melding herom skje til helserådets ordfører. Meldeplikten påhviler så vel den syke selv som den husvert hvorfra og den husvert hvortil vedkommende flytter.
- b. Angående basilleutskillere av tyfus henvises til kongelig resolusjon av 20 oktober 1933, jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 30 november s. å.

XIV. Almindelige bestemmelser.

§ 97. Undlater noen innen den frist som settes av helserådet eller dets ordfører på dettes vegne å utføre noe som påhviler ham efter disse forskrifter eller helserådets lovlig

fattede beslutninger, skal helserådet la både dette, og hvad 8 april. det ellers finner nødvendig for å hindre at forsømmelsen volder ulempe eller skade i sanitær henseende, utføre på vedkommendes bekostning.

§ 98. Hus- og grunneiere er ansvarlig for at alle de plikter oppfylles som disse helseforskrifter pålegger dem, og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelser fra sine folks eller leieres side. Er eieren ikke bosatt i herredet, må han for helserådet opgi en her bosatt person, som på hans vegne skal sørge for at disse plikter oppfylles. Forsømmes disse, blir dog ansvaret hvilende på eieren, med mindre helserådet har gått inn på at ansvaret skal bæres av stedfortrederen, og denne har erklært sig villig. Denne innrømmelse kan dog tas tilbake.

§ 99. Så vel politiet som helserådets medlemmer skal straks melde til helserådets ordfører, når de opdager at helseforskriftene ikke følges eller når andre sanitære misligheter kommer til deres kunnskap, og helserådsordføreren plikter å sørge for at enhver anmeldelse om overtredelse av helseforskriftene blir fremmet.

§ 100. Et tilstrekkelig antall av disse forskrifter trykkes for herredets regning til utdeling, likeså i plakats form særbestemmelser for bedrifter m. v. til opslag.

§ 101. Overtredelser av disse forskrifter straffes efter den til enhver tid gjeldende lov.

§ 102. Under særegne forhold kan helserådet innrømme avvikelser fra disse forskrifter. Dette gjelder dog ikke bestemmelser som er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon, med mindre helserådet i henhold til den kongelige resolusjon har adgang til å frita.

§ 103. De nye forskrifter trer i kraft 1 måned efter at de er stadfestet.

Tillegg.

Fortegnelse over helseforskrifter og forskrifter om næringsmidler m. v. utferdiget for hele landet er inntatt som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 11 februar 1938 stadfestede helseforskrifter for Vestre Toten, Eina og Kolbu, se Lovtidend 1ste avd. for s. å. nr. 6 (side 205—206).

Kongelig resolusjon.

8 april.

I. I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860 med senere forandringer og § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Sokndal herredstyre, Rogaland fylke, i møte 21 august 1936 om nye almindelige helseforskrifter, epidemiforskrifter, og forskrift om meldepikt når tuberkuløs syk skifter bopel, dog med noen forandringer som er inntatt i forskriftene.

8 april. II. De ved kongelig resolusjon av 6 februar 1908 for Sokndal herred stadfestede almindelige helseforskrifter og de ved kongelige resolusjoner av 7 august 1906 og 4 oktober 1909 for samme herred stadfestede epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk skifter bopel, opheves fra den tid de under I nevnte forskrifter trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

§ 1. Herredet skal være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, som velges blandt helserådets medlemmer i første helserådsmøte efter nytt valg på herredstyre, og gjør tjeneste valgperioden ut. Tilsynsmennene har hver i sin krets å påse at helseforskriftene overholdes.

Bygningsvesen.

§ 2. Enhver som akter å opføre, ominnrede eller flytte bygninger (også uthus) skal før arbeidet påbegynnes melde dette skriftlig til helserådets ordfører. Selv uten slik melding har helserådets medlemmer og tilsynsmenn plikt til å påse at herredets bygningsforskrifter blir overholdt.

Følgende bestemmelser blir å iakttas:

1. Avstanden mellom våningshus og matbod på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side skal være minst 10 meter.
2. Til hustomt skal velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp. Bebyggelsen skal ordnes slik, at det kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den plass man har til rådighet gir anledning til.
3. Matjord skal fjernes fra hustomten. Denne må være tørr og beskyttet ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig.
4. Ethvert våningshus skal ha grunnmur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Over grunnmuren skal legges isolasjonsbelegg til beskyttelse mot fuktighet fra grunnen. Hvor der ikke er kjeller, skal der være minst en avstand av 60 cm mellom gulvet i første etasje og jordoverflaten. Grunnmuren skal være tett og føres ned i frostfri dybde, og hvor det ikke er kjeller skal minst 2 sider forsynes med trekkhull på motsatte sider av minst 15×15 cm størrelse. Trekkhullene skal være forsynt med smågitret rist.
5. Gulvene skal gjøres tette og i første etasje være dobbelte med ren tørr gulvfill imellem. Fyll fra gamle bygninger eller fyll av torvmuld må ikke brukes.

6. Ethvert beboelsesrum skal ha en høide under taket av 8 april. minst 2,50 m. I rum som innredes med skråtak og aktes benyttet til beboelse skal den minste tillatte høide ved skråtakets laveste del være 1,25 meter og ved skråtakets høieste del 2,25 meter.
7. I ethvert beboelsesrum skal det være minst 1 vindu som kan åpnes mot fri luft. I eldre beboelsesrum, hvor det ikke er noe vindu som kan åpnes, skal et slikt anbringes innen et år efter at disse forskrifter er stadfestet. Vindusflaten i beboelsesrum skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten. Hvor lysforholdene er særlig gunstige, kan dog en mindre lysåpning med helserådets samtykke til-lates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lys-forholdene er særlig ugunstige.
8. Kjellere skal være tørre, rene og luftige. Hvis det samler sig vann i en kjeller, kan helserådet kreve sådan drenering av grunnen, at kjelleren holdes tørr. Kjellere skal ha vindu eller åpning som kan brukes til luftveks-ling.
9. Kjellerrum må ikke uten helserådets tillatelse brukes til beboelse. I bebodde kjellerrum skal høiden under taket og vindusflatens størrelse være som for almin-delig beboelsesrum bestemt. Den del av lysåpningen som ligger over jordoverflaten skal utgjøre minst $\frac{2}{3}$ av den samlede vindusflate. Gulvet skal dekkes av asfalt, cement eller lignende vanntett materiale, og ovenpå dette legges tregulv uten fyll. Det dreneres og isoleres tilstrekkelig mot grunnfuktighet, og gulvet må ligge minst $\frac{1}{2}$ meter over høieste grunnvannstand. Utenfor disse beboelsesrum og utenfor rum som står i umiddel-bar forbindelse med dem skal der anlegges en luft- og lysgrav av 60 cm bredde. Lysgraven skal gå minst 20 cm under gulvets nivå og være godt drenert.

Innredes bryggerhus, stryke- eller rullebod i kjelleren, må også her sørges for at rummene efter omstendig-hetene blir tilstrekkelig tørre, lyse og rummelige. Det må her som annensteds, hvor sådanne rum brukes, sørges for at fuktighet og damp blir avledet ved passende inn-redning: dampnette, ventilasjonsåpning eller lignende.

For øvrig må både ved nybygg og ved allerede op-førte bygg de forskrifter iakttas, som helserådet for hvert tilfelle måtte gi med hensyn til rummenes venti-lasjon eller øvrige sanitære innredning.

§ 3. Brukes kokeovner i beboelsesrum, skal det sørges for tilstrekkelig avledning av damp enten ved dampnette eller annen hensiktsmessig ventilasjon.

8 april. § 4. Finner helserådet at noe bebodd hus, arbeids- eller forsamlingshus er skadelig for helsen på grunn av utetthet, fuktighet, urenslighet, mangel på luft eller lys, ved overfylling av mennesker eller andre sanitære grunner, kan helserådet forby dets bruk inntil manglene er rettet.

§ 5. Hvis gulvflaten i rum som brukes som opholdssted for mennesker ikke er mere enn 6 kvadratmeter, må rummet stå i åpen forbindelse med et tilstøtende rum.

§ 6. Husdyr, undtagen hund og katt, må ikke huses inne i beboelsesrum eller i rum som brukes til opbevaringssted for matvarer, eller som ved vegg, gulv eller tak støter umiddelbart til et sådant rum. Fra dyrenes opholdssted må det ikke kunne skje tilsig til noe av de nevnte rum eller til sted hvorfra tas vann som nevnt i § 11.

Priveter og avfallsstoff.

§ 7. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet, som må ligge minst 10 meter fra eget eller andres våningshus og matbod, fra offentlig eller felles privatvei, og fra sted hvorfra tas vann som nevnt i § 11. Fra privet må det ikke kunne skje tilsig til noen av de nevnte steder.

Ved bygninger eller steder hvor der jevnlig samles mange folk f. eks. ved kirker, bedehus, forsamlingslokaler eller lignende, skal det finnes priveter av sådan størrelse og innretning som helserådet i hvert tilfelle bestemmer. De skal alltid holdes rene.

Privetbinger skal være innklædd og påfylles strømidler i sådan mengde at ekskrementene til enhver tid er tildekket. Tømming av binger skal skje så ofte at overfylling, stank eller annen ulempe undgås.

Priveter kan anbringes i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand fra våningshus, matbod eller vei, hvis det innrettes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Åpningene i sætet skal ha tilhengslet lokk. Beholderne skal stå på støpt, tett underlag og være innelukket. De skal jevnlig påføres strømiddel, så ekskrementene er dekket. Beholderne skal tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle. Ved hver tømming skal beholderne gjøres ordentlig rene.

Klosett kan anbringes i våningshus når følgende iakttas: Klosettrummet gulv skal ha et hårdt for vann ugjennemtregelig belegg. Tak og vegger skal være tette. Rummet skal være forsynt med vindu som kan åpnes mot fri luft, eller med luftpipe som munner ut over husets tak. Det må ikke

være umiddelbar adgang til klosettrummet fra beboelsesrum, 8 april. kjøkken eller fra rum hvor matvarer oppbevares. Det kan være innrettet som klosett med flyttbare beholdere eller som vannklosett. Klosett i våningshus må for øvrig i hvert enkelt tilfelle være godkjent av helserådet.

Finner helserådet at eldre privet gir anledning til sanitær ulempe kan det påby forholdet rettet overensstemmende med disse forskrifter.

§ 8. Sjøppel, skyllervann, feieskarn eller annet avfall eller illeluktende stoff, så vel fra beboelsesrum som fra bedrifter, må ikke kastes ved inngangsdør eller rundt husvegger. Likeså må søppel, slakteavfall og lignende ikke kastes i elv eller bekk, men tømmes i faste avfalls- eller gjødseldynger, henlegges i kompost, brennes eller tømmes på sjøen. Hvor helserådet finner det påkrevd, kan det anvisе tømningssteder eller påby brukt spesielt innrettede beholdere for søppel m. v. Komposter eller andre gjødsel- eller avfallsoplag må ikke henlegges nærmere allfarvei, våningshus, matbod eller vanntank enn 10 meter, og må ikke ha tilsig til noen av disse steder. Tømning av binger, gjødselhauger, søppelkasser, avfallsdynger og lignende skal skje så ofte at overfylling, stank eller annen ulempe undgås.

Døde dyr eller deler av sådanne skal brennes eller nedgraves minst 1 meter under jordoverflaten på avsidesliggende sted. For dyr som er døde av smittsom sykdom som er undergitt særlig offentlig forsorg, blir de regler å følge, som er gitt herom i den til enhver tid gjeldende lovgivning.

I tettbebyggede strøk skal enhver hus- eller grunneier en gang ukentlig rengjøre den halve gatebredde (veibredde) — den hele hvor ingen gjenbo finnes — foran sine eiendommer.

Helserådet avgjør hvilke strøk skal regnes for tettbebyggede.

§ 9. Transport av gjødsel eller avfall på allfarvei må foregå på sådan måte at intet spilles. På marker som har helling til brønn eller bekk, hvorfra tas drikkevann, må gjødsel ikke spredes nærmere enn 10 meter.

§ 10. Kloakker må ikke anlegges slik, at stank eller annen ulempe oppstår. Huseiere er pliktige til å anlegge kloakk på den måte som helserådet bestemmer, når det av sanitære grunner ansees påkrevd og kan gjøres uten uforholdsmessige omkostninger. Hvis kloakanlegg gir anledning til sanitære ulemper, kan helserådet påby at forholdet blir rettet.

Drikkevann.

§ 11. Brønner, bekker eller lignende, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller

8 april. nydelsesmidler, må på ingen måte forurenses. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann som er tatt fra et sted som ligger privet, gjødseloplag eller urinsted nærmere enn 10 meter eller har tilsig fra sådanne steder.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann. De skal være muret eller på annen måte innvendig klådt, forsynt med tett overbygg og hengslet lokk. Bunnan skal være dekket av stenheller eller puksten. Brønnen skal tømmes eller renses så snart vannet viser sig mindre godt, eller når helserådet av sanitære grunner krever det. Brønner skal i alle tilfeller renses 1 gang i året.

Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og rent drikkevann.

Helserådet kan til enhver tid forby drikkevannet benyttet, hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

Bedrifter.

§ 12. Akter noen å sette igang bedrift som ved stank eller giftige gassarter kan forurense luften, eller som man på annen måte kan frykte for vil bli til skade for arbeidernes eller naboenes helse, skal plan for anlegget på forhånd forelegges helserådet, og vedkommende skal være pliktig til både ved anlegget og driften å rette sig efter de bestemmelser som helserådet gir for å fjerne sanitære misligheter. Bedrift av denne slags som er i drift er underkastet helserådets tilsyn, og vedkommende har til enhver tid å rette sig efter de bestemmelser som helserådet gir for å fjerne sanitære misligheter.

§ 13. Arbeidsrum og verkstedslokaler er undergitt helse rådets tilsyn og de bestemmelser helserådet i det enkelte tilfelle måtte gi for å hindre sanitære misligheter. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det finner nødvendig. For hver beskjeftiget person skal det være minst 10 kubikkmeter luft. Verksteder må ikke benyttes til soverum.

§ 14. Om renhold m. m. i forsamlingslokaler og i skoler er det ved kongelig resolusjon utferdiget særskilte forskrifter — kongelig resolusjon av 25 april 1913 og 20 november 1931 med tillegg 16 september 1932 — som skal være opslått i hvert forsamlingslokale og i hver skole, likeså for kirker, jfr. kongelig resolusjon av 29 september 1934. Likeledes skal i hver garasje eller annet rum, hvor motorvogn hensettes, være ophengt den i henhold til kongelig resolusjon av 17 april 1931 utferdigede plakat med advarsel mot ekshaustgass. Om ventilasjon i garasjer og reparasjonsverksteder for motorvogner henvises til samme resolusjon.

Gårdsrum.

8 april.

§ 15. I tettere bebyggede strøk, og ellers hvor helserådet finner det påkrevd, skal gårdsrummet til hvert beboelseshus holdes rent og tørt, ujevnheter må fjernes, så det ikke dannes sølepytter.

Fjøsstell og melk.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 16. Fjøs skal være rene, lyse og godt ventilerte. Minst en gang årlig skal det foretas storrengjøring med såpevask eller kalkning av gulv, vegger og tak, hvorefter fjøset utluftes i flere dager.

Kuene skal holdes rene. Melkekar og melk må behandles med den største renslighet. I hvert fjøs skal der være vaskefat eller innlagt springvann, såpe og rent håndklæ. Den som melker skal være iført rene overklær, og skal før melkingen av hver ku såpevaske sine hender. Er juret eller kuas bakpart tilsølet, må de tilsølte partier grundig vaskes og derpå tørres av fullstendig med ren, tørr klut. Under melkingen må ombæring av stråfor, utmåking av gjødsel eller annet arbeid som frembringer støv og stank i fjøset ikke finne sted. Melken må straks bringes ut av fjøset til sted hvor den ikke kan bli forurenset. Om forbud mot at syke personer eller personer som har sår i ansiktet, på hender eller armer sysselsetter sig med melking, behandling eller omsetning av melk henvises til § 8 i forskriftene om melk i henhold til loven om tilsyn med næringsmidler.

Såfremt melken siles på gården, må silingen foregå i særskilt rum utenfor fjøset. Siling av melk gjennom klut er forbudt.

Transportspann skal skylles 2 ganger i rent, kaldt vann, vaskes derefter med varmt vann tilsatt litt soda eller kalk og med stiv børste, hvorefter gjentatte skyllinger med rent, kaldt vann, og til slutt skylling i kokhett vann, så spann og lokk tørres av sig selv. Bruk av klut til rengjøring av spann innvendig er forbudt. Spann og lokk stilles derefter til tørking og utluftning med bunnen op på et rent og tørt, lyst og luftig sted. Transportspann må ikke bli stående henslengt ved veikanten, men må straks hentes hjem og vaskes. Melken skal opbevares på luftig, kjølig sted. Det må alltid sørges for at melken avkjøles hurtigst mulig og stadig holdes avkjølet. Melk må under ingen omstendigheter opbevares i soverum eller rum hvor syke mennesker opholder sig. Angående avkjøling av melk henvises for øvrig til forskriftene som er gitt i henhold til loven om tilsyn med næringsmidler.

8 april. § 17. Melk må ikke selges eller leveres til meieri eller annet sted:

1. når melkemengden hos avlatende kuer er under 2 liter. Heller ikke må melken selges eller leveres de første dager (i inntil 6 dager) efter kalvingen, så lenge den er råmelk, med mindre den selges under denne betegnelse,
2. når den på grunn av utseende, lukt, smak, smuss, urenslig behandling eller fremmede bestanddeler adskiller sig fra det normale,
3. fra kuer som det er grunn til å mistenke for å lide av tuberkulose, munn og klovsyke, smittsom kalvekasting, miltbrann, jurbetendelse eller annen jursykdom, børbetendelse, efterbyrdens tilbakeholdelse, diarre, pyæmi, septikæmi (blodforgiftning) og andre av feber ledsagede sykdommer, større væskende sår, gulsot, utflod eller forgiftninger, eller som er sterkt avmagret eller har annen sykdom,
4. fra dyr som behandles med lægemidler som ved å gå over i melken gjør den skadelig eller gir den usmak (arsen, brekkvinsten, kvikksølv, nyserot, terpentin og lignende) og i intet tilfelle før behandlende dyrlæge har gitt tillatelse til leveranse,
5. fra steder hvor det i melkeprodusentens familie, tjenerskap eller blandt andre på gården boende personer er optrådt tilfeller av farlig smittsom sykdom eller mistanke om sådan sykdom eller smittebærer av farlig smittsom sykdom. Fra sådanne steder må ikke melk avhendes eller leveres til meieri, før helserådets ordfører på helserådets vegne uttrykkelig har gitt tillatelse dertil.

§ 18. Helserådet kan forby fjøs, meieri eller handlende å selge melk eller fløte:

1. når vedkommende frembyr eller fremsender til forhandling melk eller fløte som av grunner som nevnt i § 17 må ansees sundhetsskadelig eller uskikket til menneskeføde.
2. når det finnes åpenbare misligheter ved den til salg frembudte melk, ved spannene eller ved melkestellet for øvrig.
3. når melken kommer fra fjøs, hvor renhold, lysforhold, luftveksel og vannforsyning efter helserådets skjønn ikke er tilfredsstillende, og hvor kuene ikke holdes forsvarelig rene. Gårdens og fjøsets vannforsyning må være tilfredsstillende og beskyttet mot forurensning ved tilsig fra gjødselplass, ved skyllevann fra husholdningen, ved overvann fra vei eller gjødslet mark og lignende.

Salgsforbud kan først nedlegges efterat helserådet 8 april. eller dettes ordfører gjennom vedkommende forhandler eller direkte har gjort opmerksom på omhandlede misligheter, og disse allikevel ikke straks rettes, eller når det gjentar sig. Forbudet varer til helserådet igjen har gitt tillatelse til melkesalg.

§ 19. Enhver fjøseier som selger eller leverer melk er forpliktet til i de i § 17 punkt 5 nevnte tilfeller, når helserådet forlanger det, å skaffe lègeattest for at ingen av dem som behandler melken og ingen av hans husstand eller noen for øvrig på gården lider av farlig smittsom sykdom.

Enhver fjøseier som selger eller leverer melk er forpliktet til på helserådets forlangende å skaffe sundhetsattest fra autorisert dyrlæge for fjøsets besetning.

Tuberkulinundersøkelse skal foretas så ofte helserådet bestemmer.

§ 20. Hvis helserådet av sanitære grunner, f. eks. oppdukkende epidemi blandt mennesker eller dyr — herunder smittsom kasting — anser det påkrevd, kan det påby at melken pasteuriseres før den selges, uten at den samtidig betegnes som pasteurisert melk, og at det skal være forbudt å blande den med rå melk.

Salg av fødevarer.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 21. Til bruk for mennesker må ikke fallbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstander som kan antas å utbre smitte eller å være skadelige for sundheten fordi de inneholder giftige bestanddeler.

Angående bruk av konserveringsmidler henvises til forskriftene i henhold til loven om tilsyn med næringsmidler.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby at det blir solgt eller på annen måte blir overdratt nærings- eller nydelsesmidler, som kommer fra eller fallbys på steder hvor det ikke blir iaktatt det tilbørlige renhold ved varens tilvirkning, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver.

Helserådet kan forby salg eller annen overdragelse av nærings- eller nydelsesmidler fra steder hvor det forekommer tilfelle av farlig smittsom sykdom blandt mennesker eller dyr eller finnes smittebærere av sådan sykdom, som kan utbres med varene.

8 april. Om salg m. v. av kjøtt, blod, fett, innmat eller andre deler av selvdøde dyr og av dyr som er slaktet på grunn av sykdom, henvises til de forskrifter som er utferdiget i henhold til næringsmiddeloven.

Helserådet kan beslutte at varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende eiers bekostning.

Bedrifter og utsalgssteder for næringsmidler.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 22. Bakerier, slakterier, pølsemakerier, meierier, melkeutsalg og andre steder hvor næringsmidler for salg tilvirkes, behandles eller oppbevares samt utsalgssteder for næringsmidler må ikke opprettes, flyttes eller forandres uten først å være anmeldt til og godkjent av helserådet. Slike rum — både de som herefter innredes og de som allerede er innredet — skal til enhver tid stå under helserådets tilsyn, og eierne skal være pliktige til uopholdelig å utføre de pålegg som helserådet måtte finne nødvendige for å hindre at næringsmidler forurenses eller bederves.

Rummene skal være tilstrekkelig store og lyse, og således innrettet at de lett kan luftes ut og rengjøres. De skal holdes godt luftet og rene. Tørr feining er forbudt.

Rummene må ikke brukes som beboelsesrum eller kjøkken. Heller ikke må de ved dør eller ranen åpning stå i forbindelse med slike rum.

Utsalgsstedene skal ha egen inngang.

Rummene skal være forsynt med rent vaskevann og såpe og rene håndklær. Alle som har å gjøre med tilberedning eller salg av næringsmidler og nydelsesmidler skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og med sine klær, og skal jevnlig vaske hendene og alltid etter bruk av privet. De forbys å behandle næringsmidler, når de lider av akutte eller kroniske hudsykdommer på hender eller armer, eller av smittsom sykdom.

Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså spytting på gulvet. Helserådet kan påby, at der skal være nok med spytebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spytebakkene hvis bunn skal være dekket av sagmugg, torvstrø, hakket bar eller lignende, skal daglig tømmes av personer over 18 år; innholdet skal brennes eller behandles på annen av helserådet godkjent måte, og spytebakkene gjøres rene med kokende vann.

Butikker.

8 april.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 23. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor inngangen skal være anbragt fotskraper. Gulv og disk skal daglig rengjøres. Tørr feining er forbudt. Spytning på gulvet er ikke tillatt. Plakater opsettes med «Spytning strengt forbudt». Det er forbudt å sitte på eller henge over disken.

For butikker hvor det selges næringsmidler gjelder også bestemmelsene i § 22. Dessuten skal gjelde følgende: Alle slags matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet såvel i butikken som i tilberedningsrum og lagerrum. De skal anbringes i rene og tildekkede kar, i tette skuffer, eller i skap med dører. Vekt- og måleredskaper som brukes ved handel med matvarer skal være rene. Mål og kar hvis forfinning eller glasur er skadet skal kasseres eller istandsettes. I melkeutsalg må ikke drives handel med andre varer som kan forurense melken eller gi den usmak.

Det er selgeren forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller i urent papir. Ved transport av melk, fløte eller andre matvarer skal de beskyttes mot regn, støv eller annen forurensning.

Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem de kjøper.

Slakterier, kjøtt- og fiskeutsalg m. v.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 24. Foruten de almindelige bestemmelser i § 22 skal følgende gjelde: Under slaktning og under tilvirkning av kjøttmat skal den strengeste renslighet iakttas. Slakteredskaper skal rengjøres omhyggelig straks etter bruken. Dyrenes innvoller uttas og fjernes like etter avlivningen. I slakteriboden skal der under kjøttets stivning være god gjennektrekke. Avfall skal hurtigst mulig fjernes. Rengjøring av mave og tarmer tillates ikke i rum hvor kjøtt opbevares. Slaktning må ikke foretas i rum som står i åpen forbindelse med gjødselbinge, grisehus eller stall.

I slakteri, pølsemakeri og anlegg for tilberedning eller hermetisk nedlegning av fiskemat skal der være vanntett gulv med avløp til kloakk, som er forsynt med vannlås og rist.

Personer som arbeider i bedrifter som nevnt ovenfor og i utsalg for kjøtt og fiskemat skal under arbeidet være iført hel og ren hvit drakt.

8 april. I utsalgssted for kjøtt og fiskemat skal disk, bord, gulv og hyller vaskes daglig, vegger, dører og vinduer minst 1 gang hver uke, og taket minst 1 gang hver måned. Varene skal utstilles slik at kjøperne lett kan finne hvad de ønsker uten å berøre stykkene. Kjøtt må ikke henge inntil veggen.

Tilberedningsredskaper og maskiner skal holdes omhyggelig rene. Om de stoffer som kan brukes til konservering av kjøtt, flesk og derav tilberedte varer, henvises til forskriftene utferdiget i henhold til næringsmiddeloven.

Bakerier.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land; herom henvises til tillegget.

§ 25. Foruten de almindelige bestemmelser i § 22 skal gjelde følgende:

Hver dag efter endt arbeide skal bakeriets gulv vaskes. Tak og vegger skal vaskes minst 1 gang hvert fjerdingår, vinduer og dører minst 1 gang hver uke. Under rengjøringen må bakverk ikke opbevares i bakeriet. Aske og annet avfall må fjernes hver dag.

I bakeri må ikke finnes uvedkommende gjenstander, som kan gi anledning til støv eller stank eller hindre engjøring.

Bakertrau og bakerbord, surkasser, plater, fjeler, hyller og andre til bakningen benyttede gjenstander må holdes omhyggelig rene. Stoff som benyttes til strykning av bakverk må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må rengjøres hver dag i kokende vann. Melsekker skal børstes og renses omhyggelig for smuss før de bæres inn i bakeriet og tømmes i trauet.

Bakeren skal under sitt arbeide være iført hel og ren drakt av hvitt lerret og hvit lue. Den må ikke brukes utenfor bakeriet og skiftes ren minst 2 ganger i uken.

Bakeren må rense sine negler og vaske hender og underarmer omhyggelig før arbeidet begynner.

Hoteller, andre herberger og bevertninger.

§ 26. Det henvises herom til forskrifter fastsatt ved kongelig resolusjon av 10 juli 1936 i henhold til lov av 25 juni 1935 § 18.

§ 27. Barberstuer og damefrisørsalonger.

1. Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjenning må på forhånd innsendes. Det samme gjelder

flytning eller større forandring av bedrift som alt er 8 april. igang.

2. Ethvert lokale som tillates tatt i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, bør ha en grunnflate av minst 16 kvadratmeter.
3. I dame- eller herrefrisørsalong med tilhørende rum må ikke opbevares gjenstander som ikke vedkommer bedriften, eller som kan hindre renhold, utbre stank eller lignende. Lokalene må holdes omhyggelig rene. Hår, såpeskum, papir, bomull og brukt tøy bringes bort etter hvert. Såvel rene som skitne servietter, froterkluter, kapper og håndklær m. m. må opbevares på hensiktsmessige og dertil bestemte steder.
4. Hovedrengjøring av dame- og herrefrisørsalonger med tilstøtende rum skal foretas minst 2 ganger om året. Gulvet skal vaskes minst en gang daglig. Bord, stoler, konsoller, hyller og lignende skal hver dag avtørres med en fuktig klut.
5. Lokalene må være godt ventilert så der stadig er frisk luft i dem.
6. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført ren, hvit jakke eller frakk som skal skiftes ren minst 2 ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røke i arbeidstiden. Personer som lider av smittsom sykdom, herunder innbefattet smittsom hudsykdom eller har sår eller byller på hendene, må ikke beskjefliges i dame- eller herrefrisørsalonger.
7. Ved barbering må der for hver kunde brukes renvasket serviett og rent dekke over nakkeputen. Brukes froterkluter må disse alltid være renvasket og tilstede i et tilstrekkelig antall, og behandles på samme måte som bestemt for servietter. Servietter, froterkluter og håndklær skal etter bruken vaskes og kokes og tørres godt på rent luftig sted.
8. Barbervannet må tappes eller heldes i barberskålen (koppen) som renses i kokende vann mellom hver barbering. Hvis ikke vedkommende kunde medbringer egen barberkost kan sådan bare brukes til opskumning av såpen, og innsåping må i så tilfelle foregå med hånden. Barberkosten skal etter hver kunde grundig rengjøres i kokende vann.
9. Maskinbørster og felles pudderkvast må ikke brukes. Istedetfor pudderkvast kan brukes en klype rensset bomull eller lignende som bare anvendes 1 gang. Alunstift

- 8 april. i fyrstikkformat kan benyttes, men bare 1 gang. Pudder må opbevares i beholder med lokk.
10. Ved klipning må der mellem hålsen og kappen anvendes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som bare brukes en gang. Kappen skal alltid være ren og fri for hår.
 11. Gas-strimler og pakninger for permanentkrøll må ikke brukes om igjen.
 12. Der skal være et tilstrekkelig antall hår- og nakkebørster, så hver kunde får rene børster.
 13. Alle redskaper må omhyggelig rengjøres før de tas i bruk til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver og viklepinner for permanentapparater kokes, flamberes, eller rengjøres på annen av helserådet godkjent måte. Kammer og børster renses i salmiakkspiritus og vann (25 à 30 dråper i 200 à 300 gr. vann) eller på annen av helserådet godkjent måte. Kammer bør opbevares i høie glass fylt med 2 % lysoformopløsning.
 14. Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall som det kan være frykt for er smittsomt, må enten avvises, henvises til læge eller betjenes med egne redskaper. Redskaper og annet som er brukt til slike kunder må grundig utkokes, eller på annen måte betryggende desinfiseres straks efter bruken.
 15. Helserådet kan gjøre undtagelse fra forskriftene.
 16. Plakat om disse forskrifter skal henges eller slås op på et iøinefallende sted i enhver dame- eller herrefrisørsalong. Plakaten bør innrammes under glass.

Tjenerhold.

§ 28. Tjenere og hushjelp skal skaffes tilstrekkelig ventilerede, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige personer.

Offentlige boksamlinger.

§ 29. Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas:

Bøker må ikke utlånnes til personer som lider av smittsom sykdom, eller til personer som tilhører en husstand innen hvilken det er smittsom sykdom.

Hvis en person som har til låns bøker fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom, eller hvis smittsom sykdom bryter ut innen den husstand til hvilken han hører, skal bøkene desinfiseres før de utlånnes til andre.

Særlig skitne og utbrukte bøker skal kasseres.

Om fartøier, fiskerskøiter og lignende.

8 april.

§ 30. Fartøier, fiskerskøiter og lignende som ligger innen herredet er med hensyn til renhold og sundhetsforhold underkastet helserådets bestemmelser. Ved mistanke om farlig smittsom sykdom ombord skal melding herom sendes helserådet.

Meldeplikten påhviler skibsføreren eller høvedsmannen.

Forskrifter med hensyn til tuberkulose og andre smittsomme sykdommer.

§ 31. Når en tuberkuløs syk skifter bopel, skal det meldes til helserådets ordfører. Meldeplikt har så vel den syke selv, som den han flytter fra og den han flytter til.

§ 32.

1. Ved opptreden av sykdom som det kan være grunn til å anta er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husbond eller husfar som har å gjøre anmeldelse derom overensstemmelse med § 14 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860, tillike dra omsorg for betryggende isolasjon såvidt omstendighetene tillater.
2. Isolasjonen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre gjenstander som de benytter, eller som den syke har benyttet i dagene umiddelbart før sykdommens utbrudd. Matvarer må ikke opbevares i det rum hvor den syke oppholder sig.
3. Inntil læge kommer til stede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellom det sted hvor sykdommen er optrådt og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer som hører til samme husstand som den syke ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster. Uvedkommende personer må ikke tillates adgang til det rum hvor den syke oppholder sig.
4. Sammenkomster i selskapelig eller annet øiemed som ikke er uopsettelig og absolutt nødvendig, må ikke holdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.
5. Når læge er kommet til stede, skal han foreløbig treffe de anordninger med hensyn til isolasjon av den syke, hans husfeller og omgivelser og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever og omstendighetene tillater, og med hensyn til andre sanitære forhold når dette finnes påkrevd. Det må overlates til lægens skjønn efter omstendighetene å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i hvert fall nøie

8 april.

etterkommes, og er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

6. Hvis det leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted hvor sykdommen er optrått, må dette opphøre inntil tillatelse er meddelt av helserådets ordfører.

7. Barn fra den husstand hvor sykdommen er optrått må ikke søke skole, før tillatelse er gitt av helserådets ordfører. Hvis sykdommen optrer i lærerens husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil helserådets ordfører har gitt nærmere bestemmelse.

8. Så snart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i anledning av dette trufne forføininger er kommet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger som efter tilfellets beskaffenhet er nødvendige. Angående basilleutskillere av tyfus henvises til kongelig resolusjon av 20 oktober 1933, jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 30 november s. å.

§ 33. Lider skolebarn av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom skal læreren henvende sig til foreldre eller foresatte om forholdet. Hjelper ikke dette, skal helserådet underrettes.

Almindelige bestemmelser.

§ 34. Undlater noen innen den av helserådet fastsatte frist å utføre noe som påhviler ham efter disse forskrifter eller efter helserådets lovlig fattede beslutninger, kan helse- rådet la både dette og hvad det ellers finner nødvendig for å hindre at forsømmelsen volder ulempe eller skade, utføre på vedkommendes bekostning.

Fra bestemmelsene i disse forskrifter kan helserådet tillate avvikelser, hvor de på grunn av særegne forhold måtte finnes å foranledige uforholdsmessige ulemper og omkostninger for vedkommende. Dette gjelder dog ikke bestemmelser som er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon, med mindre helserådet i henhold til den kongelige resolusjoner har adgang til å fritta.

Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne, hvor hurtig avgjørelse er nødvendig, og det ikke er tid til å vente på møte i helserådet. Saken forelges derefter snarest for helserådet.

Det skal alltid finnes et tilstrekkelig antall trykte eksemplarer av disse forskrifter til gratis utdeling og opslag. De anskaffes på herredets regning.

§ 35. Overtredelse av disse helseforskrifter eller de i 8 april medhold av dem trufne bestemmelser skal helserådet søke påtalt og straffet efter den til enhver tid gjeldende lovgivning.

§ 36. Helseforskriftene trer i kraft 1 måned efterat de er stadfestet.

Tillegg.

Fortegnelse over helseforskrifter og forskrifter om næringsmidler m. v. utferdiget for hele landet er inntatt som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 11 februar 1938 stadfestede helseforskrifter for Vestre Toten, Eina og Kolbu, se Lovtidend 1ste avd. for s. å. nr. 6 (side 205—206).

Kongelig resolusjon.

8 april.

Bestemmelser om tilvirkning, innførsel, omsetning og merkning av skotøi, utferdiget ved kongelige resolusjoner av 28 mai og 25 juni 1926 og 11 juli 1930, endres overensstemmende med et fremlagt utkast, som lyder så:

§ 1. Uttrykket «skotøi» i disse bestemmelser omfatter alt fottøi undtagen:

1. Barneskotøi av lengde inntil 16 cm (nr. 24).
2. Tøfler med såler av myk spalt eller skinn eller porøs gummi.
3. Fottøi eller skotøi med såler av tre, hamp, halm eller annet strå.
4. Fottøi eller skotøi som ikke har noen besetning av skinn eller lær og hvis overdel består av:
 - a) Flettet hamp, halm eller annet strå eller
 - b) Filt, fløiel, silke eller annet vevet stoff eller
 - c) Gummi alene eller i forbindelse med filt eller vevet stoff (kalosjer m. v.).

Fôr, stroppbånd eller kanting i skoens overkant regnes ikke som besetning.

5. Skotøi i forbindelse med skøiter eller metallplater med pigger på (piggsko).

§ 2. Det er forbudt å tilvirke eller å innføre til salg eller å falby skotøi som ikke fyller kravene i §§ 3 og 4 med hensyn til skotøiets beskaffenhet og kravene i § 5 om stempling.

§ 3. Skotøi må lages helt av skinn og lær; dog kan de nedenfor nevnte erstatningsstoffer eller hjelpestoffer brukes i følgende tilfeller:

1. Til overdelen kan delvis brukes:
 - a) Flettet hamp, halm eller annet strå.
 - b) Filt, fløiel, silke eller annet vevet stoff.

- 8 april. 2. Kunstlær, kunstlærpapp eller kjemisk tilberedt fiberpapp kan brukes til:
- a) Bunnfylling, gelenkstivning, tåstivning og forsterkning av binnsålen under hælen.
 - b) Hæl i dameskotøi, dog ikke nærmere overflekkenes sliteflate enn 15 mm.
3. Trehæler.
 4. Gummiplater til yttersåle, hælflakk eller hæl.
 5. Gemstoff på rand — binnsåle.
 6. Kork og tjærefilt til bunnfylling.
 7. Metallfjærer og trestykker til gelenkstivning samt utvendig metallbeslag.
 8. Tynt tekstil- eller cellulosestoff til dekksåle.

Handelsdepartementet bemyndiges til å gi nærmere forskrifter om hvad der forstås ved uttrykkene «kunstlær, kunstlærpapp eller kjemisk tilberedt fiberpapp» samt ved de øvrige betegnelser i denne paragraf.

§ 4. Der skal bare brukes lær i ett naturlig, ikke sammensatt stykke til hver av følgende deler:

- a. Hælkappe.
 - b. Binnsåle.
 - c. Innvendig såle i vendt skotøi, i weltsydd skotøi og i skotøi med gummisåler.
- ♦ Skotøi med gummisåler skal alltid ha innvendig såle av lær.

§ 5. Skotøi som er tilvirket her i landet til salg skal ved levering fra produksjonsstedet være merket:

1. «Norsk» og
2. Enten med tilvirkers eller engrosforhandlers navn eller firmanavn eller registrerte varemerke.

Skotøi som innføres til salg her i landet skal være merket:

1. «Utenlandsk» og
2. Enten med importørens navn eller firmanavn eller registrerte varemerke.

Merkene skal være enkle og uten fine detaljer.

Merkningen skal skje ved hjelp av et stålstempel og skal være utført så kraftig at merket antas å ville være klart og tydelig også efter lengere tids bruk av skotøiet.

Merkene skal anbringes slik:

- a) Skotøi med lærsåle stemples utvendig i gelenken nær hælen.
- b) Skotøi med gummisåle stemples innvendig, i lærsålen i gelenken. Hvis skotøiet har dekksåle trykkes dessuten tilsvarende merker på den.

§ 6. Disse bestemmelser trer i kraft 1 juni 1938. Skotøi 8 april.
som ved bestemmelsenenes ikrafttreden has på lager her i
landet eller bevislig er bestilt før denne tid og som dessuten
opfyller de da gjeldende bestemmelser for skotøi, fastsatt
ved kongelig resolusjon av 11 juli 1930, tillates dog falbudt
eller solgt efter 1 juni 1938.

Kongelig resolusjon.

8 april.

I medhold av lov av 28 juni 1927 om innførsel,
utførsel, fremstilling og salg av våben og
ammunisjon samt deler derav, dens § 5, bestemmes:

Lovens Kap. 2 (om innførsel) samt lovens Kap. 4 (om
handel) gjøres ikke gjeldende for:

Luftpistoler med kuler.

Glattborede pistoler hvis kaliber er 6 mm (Kal. 22)
eller mindre.

Startpistoler med lukket munning.

Deler for disse våben.

Ammunisjon for disse våben.

Rettelser.

Side 336. På 12te linje ovenfra skal det rettelig istedenfor
«almindelig» stå: almindelige.

— 338. På 2nen linje ovenfra skal det rettelig istedenfor
«bruksherligheter» stå: bruksrettigheter.

Utgiver: Byråchef C. Lampe.